

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΑΤΡΑΣ**

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ:

Η ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

ΜΑΝΙΩΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΠΑΤΡΑ 2001

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	5951
----------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
1. Ο ΟΡΟΣ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ	5
1.1. Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Ο ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	5
Η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία	5
1.2. ΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ	10
Διαφορές	12
Αρνητικές επιδράσεις	16
1.3. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	17
1.4. ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	21
1.5. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.	25
1.6. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ	28
2. Η ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΤΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΡΙΩΝ	31
2.1. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	31
2.2. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ	36
2.3. ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ	38
2.4. ΤΗΛΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ	40
Οι θέσεις των συνδικάτων	42
2.5. ΚΟΙΝΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	43
3. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	45
3.1. Η ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΚΑΙΡΟ	45
3.2. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	47
3.3. ΤΗΛΕΔΙΚΤΥΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	50
3.4. ΚΕΝΤΡΑ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑΣ	51
Τηλεργασία	55
3.5. Η ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ INTERAMERICAN ΚΑΙ ΔΕΛΤΑ	56
3.6. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ SWANS	62
3.7. ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑΣ	65
Κέντρο τηλεργασίας	67
3.8. ΕΠΙΛΟΓΟΣ	67
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	73

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή αποτελεί μια προσπάθεια προσέγγισης, ανάλυσης και μελέτης της υπάρχουσας κατάστασης για την τηλεργασία στην Ελλάδα. Συγχρόνως έχοντας υπόψη την ραγδαία ανάπτυξη, ενσωμάτωση και αποδοχή του εργασιακού δυναμικού της τηλεργασίας, ως έναν νέο τροπο εργασίας στις τεχνολογικά προηγμένες χώρες, θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε δράσεις που θα επέτρεπαν στην χώρα μας να ακολουθήσει την επανάσταση που ζει η παγκόσμια κοινωνία στο χώρο της πληροφορικής και περαιτέρω στην τηλεργασία.

Από την πλευρά της η Ευρωπαϊκή Ένωση έχοντας ανακοινώσει νέα προγράμματα για τις χώρες μέλη της, προσπαθεί να εισάγει την Κοινωνία της Πληροφορίας και στον Ελλαδικό χώρο. Μία από τις πιο σημαντικές δράσεις του προγράμματος αυτού είναι η εφαρμογή της τηλεργασίας στις διάφορες περιφέρειες της Ελλάδας. Είναι φανερό πια ότι αυτή η νέα μορφή εργασίας θα κυριαρχήσει στον 21^ο αιώνα.

Ωστόσο παρόλο ότι έχουν γίνει προσπάθειες δημιουργίας κέντρων τηλεργασίας σε διάφορα σημεία της Ελλάδας, τα οποία και αναφέρονται στην εργασία αυτή, η αποδοχή τους δεν ήταν η αναμενόμενη. Τα αίτια της απόρριψης αυτής θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε.

Η εργασία αυτή αποτελείται από τρία κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μία προσπάθεια προσδιορισμού της έννοιας «τηλεργασία» καθώς και της σημασίας της. Δίνουμε μια εικόνα των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της τηλεργασίας που αφορούν τον άνθρωπο-τηλεεργαζόμενο και την κοινωνία γενικότερα. Επίσης αναφερόμαστε στις διάφορες μορφές τηλεργασίας και τη σημασία τους καθώς και στη τεχνολογία που χρειάζεται η κάθε μια για να εφαρμοστεί. Το κεφάλαιο τελειώνει με μια αναφορά γύρω από το ρόλο της τοπικής νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και την προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου που απαιτείται για την ανάπτυξη της τηλεργασίας.

Το δεύτερο κεφάλαιο καταπιάνεται με την ανταπόκριση που βρίσκει η τηλεργασία στο ευρύτερο χώρο της Ευρώπης και των παραγόντων που

επιδρούν στην ανάπτυξη της τηλεργασίας από χώρα σε χώρα. Η στατιστική μελέτη που παρουσιάζεται σε αυτό το κεφάλαιο είναι ιδιαίτερα σημαντική επειδή μας δείχνει τον αριθμό των τηλεεργαζόμενων στην Ελλάδα σε σχέση με τους τηλεεργαζόμενους άλλων χωρών της Ευρώπης και των ΗΠΑ.

Στο τελευταίο κεφάλαιο αναλύεται η υπάρχουσα κατάσταση της τηλεργασίας στην Ελλάδα. Αναφερόμαστε στην ραγδαία αύξηση των χρηστών του internet από το 1998 ως το 2001 στον Ελλαδικό χώρο και στην προσφορά τηλεργασίας από Ελληνική επιχείρηση. Επίσης βλέπουμε την προώθηση της τηλεργασίας με την κατάλληλη οργάνωση του εθνικού κτηματολογίου από το Ελληνικό κράτος, τα κέντρα τηλεργασίας που λειτουργούν σήμερα στην Ελλάδα και η αποτελεσματικότητά τους καθώς και τις προσπάθειες προώθησης της τηλεργασίας από ιδιωτικές επιχειρήσεις. Η εργασία τελειώνει με μια αναφορά στις δυνατότητες εφαρμογής της τηλεργασίας στη χώρα μας, την αποτελεσματικότητά της και τον βαθμό αποδοχής της από τους Έλληνες εργαζόμενους.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έννοια «γραφείο» σαν ένα σταθερό, γεωγραφικά προσδιορισμένο σημείο παύει πλέον να ισχύει. Η εταιρία δεν ορίζεται πλέον από τα γραφεία που καταλαμβάνει, αλλά σαν ένα δίκτυο σχέσεων (συνεργασιών), οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους αφενός μεν μέσω δικτύων τηλεπικοινωνιών αφετέρου δε μέσω διαφορετικών ειδών συμβατικών διακανονισμών. Σε αυτό το πλαίσιο έχουν χρησιμοποιηθεί κατά καιρούς διάφοροι όροι όπως: «Ηλεκτρονική εργασία κατ' οίκον», «Τηλεργασία κατ' οίκον», «Δικτυακή εργασία», «Εργασία χωρίς γραφείο».

Η τηλεργασία απαντάται εκεί όπου οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών είναι σε θέση να επιτρέψουν την εργασία να γίνει σε απόσταση απ' όπου τα αποτελέσματα χρειάζονται ή απ' όπου η εργασία θα γινόταν με τον συμβατικό τρόπο. Με αργά αλλά σταθερά βήματα, αρχίζει να αναπτύσσεται και στη χώρα μας, ακολουθώντας την πορεία των αλλαγών στο εργασιακό τοπίο. Πολύς λόγος γίνεται για τα οφέλη, αλλά και για τις αρνητικές της επιδράσεις τόσο στους εργαζόμενους, όσο και στις επιχειρήσεις και την κοινωνία. Στον οδηγό της «Αγοράς εργασίας» για την τηλεργασία παρουσιάζονται με αναλυτικό τρόπο οι μορφές του νέου μοντέλου εργασίας, καθώς η τηλεργασία εξαρτάται από τον τόπο εργασίας και τη διείσδυση της τεχνολογίας σε αυτήν και χωρίζεται σε πέντε βασικές υποκατηγορίες.

Επίσης, παρουσιάζονται τα δυνητικά οφέλη, αλλά και οι κίνδυνοι και οι αρνητικές συνέπειες για όλο το φάσμα της κοινωνίας. Στα «συν» της τηλεργασίας είναι η εξοικονόμηση χρόνου και η ευελιξία στο ωράριο εργασίας.

Από την άλλη πλευρά, η τηλεργασία και ιδιαίτερα η τηλεργασία στο σπίτι συνδέεται με την εξατομίκευση των συμβάσεων εργασίας και την ένταση της εκμετάλλευσης του εργαζόμενου καθώς σε αρκετές περιπτώσεις συνδυάζονται με τη μερική απασχόληση, την αμοιβή με το κομμάτι και τη μη λήψη μέτρων υγιεινής και ασφάλειας για την προστασία του εργαζόμενου.

1. Ο ΟΡΟΣ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ

1.1. Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Ο ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κοινό τόπο στις διάφορες μορφές τηλεργασίας αποτελούν ο τόπος της εργασίας και η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία.

Ο τόπος της εργασίας βρίσκεται κάπου αλλού από τον παραδοσιακό τόπο εργασίας στο χώρο του εργοδότη. Συνεπώς, τηλεργασία σημαίνει δουλεύω από απόσταση, μακριά από τον τόπο όπου το αποτέλεσμα της εργασίας μου αναμένεται. Η εργασία στο σπίτι του τηλεεργαζόμενου βεβαίως συμπεριλαμβάνεται.

Και τα μέχρι τώρα στοιχεία δείχνουν ότι τέτοιες είναι οι περιπτώσεις των περισσότερων τηλεεργαζόμενων.

Επίσης συχνά έχουμε τηλεργασία σε ένα ανεξάρτητο από τον εργοδότη τηλεκέντρο ή τηλεσταθμό. Ο τόπος επιλέγεται ελεύθερα από τον τηλεεργαζόμενο ή μπορεί να αποτελεί όρο της σύμβασης εργασίας. Βέβαια, η κατ' οίκον εργασία προϋπήρχε, όπως και η εργασία από απόσταση. Η παρέμβαση της νέας τεχνολογίας είναι αυτή που χαρακτηρίζει επιπλέον το φαινόμενο της τηλεργασίας.

Η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία

Το δεύτερο αυτό στοιχείο αφορά στην τεχνολογία που χρησιμοποιείται από τον τηλεεργαζόμενο. Η τηλεργασία περιλαμβάνει τη χρήση τηλεπικοινωνιών: computer, fax, cd roms, κ.λ.π. Πρόκειται για τηλεπικοινωνιακές ανταλλαγές λόγων, σχεδίων κ.ο.κ. και όχι για κατασκευαζόμενα αγαθά όπως έπιπλα, υφάσματα ή ακόμα και βιβλία, όπως στην περίπτωση της παραδοσιακής χειροτεχνίας στο σπίτι. Η φύση της τηλεργασίας ποικίλλει σε βαθμό εκτεινόμενη από ένα πολύ χαμηλό επίπεδο και συχνά επαναλαμβανόμενο, όπως data-entry εργασίες μέχρι υψηλότερα δημιουργικά επίπεδα όπως έρευνα, ανάπτυξη, παροχές συμβουλών, τέχνες κ.λ.π. Σε ποιον ανήκει η υποδομή από την άποψη του εργατικού δικαίου δεν είναι καθοριστικό όσον αφορά στον ορισμό της τηλεργασίας.

Το υλικό μπορεί πραγματικά να είναι ιδιοκτησίας ή κατοχής δυνάμει μισθώσεως του τηλεργαζόμενου ή να έχει τεθεί στη διάθεσή του από τον εργοδότη. Στην πράξη, πάντως, η υλική υποδομή ανήκει συνήθως στον ανεξάρτητο τηλεργαζόμενο, ενώ ανήκει στον εργοδότη στην περίπτωση του τηλεργαζόμενου μισθωτού.

Μορφές τηλεργασίας

Με βάση την καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης στον τομέα της τηλεργασίας προτείνεται η ακόλουθη κατηγοριοποίηση:

1. Κατ' οίκον (πλήρη απασχόληση, μερική, ελεύθεροι επαγγελματίες, κ.λ.π.). Η τηλεργασία κατ' οίκον αποτελεί την κύρια και την πιο διαδεδομένη μορφή τηλεργασίας- ήδη συναντάμε την εργασία κατ' οίκον ως νομική κατηγορία σε πολλά κράτη-μέλη της κοινότητας-, η οποία συνιστά πρακτικά μετεξέλιξη της παραδοσιακής κατ' οίκον εργασίας. Έτσι παρατηρείται το παράδοξο φαινόμενο η μεταβιομηχανική κοινωνία να μας επαναφέρει στην προβιομηχανική εποχή, όπου ο οίκος ήταν η βασική μονάδα παραγωγής. Στην Ελλάδα, μάλιστα, η κατ' οίκον εργασία γνωρίζει ξεχωριστή άνθιση την τελευταία δεκαετία, ανεξάρτητη από το φαινόμενο της τηλεργασίας, στο πλαίσιο της εξαγωγής της μισθωτής εργασίας ή της υπεργολαβίας γνωστή και ως εργασία φασών. Και ενώ κατά το κύριο μέρος αφορά βιοτεχνικές εργασίες, στο ένδυμα ή στο υπόδημα, όλο και περισσότερο αναπτύσσεται και στα άλλα είδη εργασιών. Η παρεμβολή της τεχνολογίας θα δώσει νέα ώθηση στην ανάπτυξη της. Για αυτό το λόγο ο Ν. 1902/1990 για την κοινωνική ασφάλιση στην προσπάθεια για διασφάλιση κοινωνικής προστασίας στους κατ' οίκον εργαζόμενους αλλά και για διασφάλιση της ροής των ασφαλιστικών εισφορών περιέλαβε και αυτούς που προσφέρουν πνευματική εργασία. Με αυτή τη μετεξέλιξη ο δρόμος για την τηλεργασία με τη μορφή της κατ' οίκον εργασίας έχει ανοίξει και στην Ελλάδα.

Γενικότερα, η τηλεργασία κατ' οίκον αποτελεί μια μεγάλη κατηγορία, η οποία χωρίζεται στις εξής επιμέρους:

➤ Πλήρους απασχόλησης

Πρόκειται για τηλεργασία, η οποία διενεργείται καθ' ολοκληρίαν κατ' οίκον και αποκλειστικά για έναν εργοδότη. Ο όρος πλήρους ή μερικής απασχόλησης, όπως θα αναφερθεί στη συνέχεια, δεν αναφέρεται στο σύνολο των ωρών εργασίας αλλά στη αναλογία του χρόνου που δαπανάται για την εργασία κατ' οίκον. Κατά κανόνα τα άτομα που εμπλέκονται σε τηλεργασία αυτού του είδους είναι άτομα χαμηλής εκπαίδευσης, ενώ η σχέση εργασίας με τον εργοδότη καθώς και ο τρόπος πληρωμής δεν είναι πάντα σαφή.

Υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες η εργασία αυτού του είδους διενεργείται εντελώς άτυπα χωρίς την πληρωμή φόρων και ασφάλειας από κανένα από τα δύο εμπλεκόμενα μέρη.

➤Μερικής απασχόλησης

Πρόκειται για τηλεργασία, η οποία διενεργείται εν μέρει κατ' οίκον και εν μέρει στις εγκαταστάσεις του εργοδότη. Σύμφωνα με δεδομένα έρευνας τα άτομα που εμπλέκονται σε τέτοιου είδους εργασία είναι υψηλής εκπαίδευσης και έχουν κατά κανόνα σχέση υπαλληλικής εργασίας.

➤Ελεύθεροι επαγγελματίες

Πρόκειται για τηλεργασία, η οποία διενεργείται κατ' οίκον για περισσότερους από έναν εργοδότες. Σε αυτήν τη κατηγορία ανήκουν εργασίες, οι οποίες παραδοσιακά πραγματοποιούνται από ελεύθερους επαγγελματίες(δημοσιογράφους, σχεδιαστές, μεταφραστές και συμβούλους διαφόρων κατηγοριών) και εργασίες, οι οποίες προέκυψαν με την ανάπτυξη της τεχνολογίας(επεξεργασίας κειμένου, ανάπτυξη βάσεων δεδομένων κ.λ.π). Εκ της φύσεως της αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει εργαζόμενους των οποίων η σχέση εργασίας με τους εργοδότες είναι δύσκολο να ομαδοποιηθεί έχοντας ο καθένας από αυτούς το δικό του μοντέλο εργασίας.

2. Εν κινήσει εργαζόμενοι. Πρόκειται για κατηγορία τηλεργασίας, η οποία δεν πραγματοποιείται από ένα σταθερό σημείο(όπως π.χ. είναι η οικία) αλλά από διαφορετικά σημεία ύπαρξής της επικοινωνίας με τον εργοδότη. Η ανάπτυξη της τεχνολογίας(φορητά τηλέφωνα, τηλέφωνα αυτοκινήτων, φορητοί υπολογιστές) έχει

αναπτύξει αυτή τη μορφή εργασίας. Επτά εκατομμύρια εργαζόμενοι στις ΗΠΑ είναι κινούμενοι τηλεεργαζόμενοι.

3. Με σύνδεση με τους εργοδότες. Τηλεργασία, η οποία πραγματοποιείται από ομάδα εργαζομένων, η οποία είναι συγκεντρωμένη σε έναν τόπο, ο οποίος βρίσκεται μακριά από τον εργοδότη. Και σε αυτή τη περίπτωση είναι η ανάπτυξη της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών που έδωσε τη δυνατότητα για τη δημιουργία τέτοιας μορφής εργασίας. Οι εταιρίες με στόχο την ελαχιστοποίηση του λειτουργικού τους κόστους στράφηκαν προς την εγκατάσταση κάποιων λειτουργιών τους σε σημεία μακριά από τα μεγάλα αστικά κέντρα, όπου το κόστος της γης είναι χαμηλότερο από αυτό των αστικών κέντρων και όπου μπορούν να βρουν διαθέσιμο εργατικό δυναμικό(όπως π.χ. γυναίκες) ή εξειδικευμένους επιστήμονες, οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα ή την επιθυμία να μεταφερθούν στα μεγάλα αστικά κέντρα. .

Κατά κανόνα η σχέση εργασίας που διέπει αυτής της μορφής τη συνεργασία είναι υπαλληλική και κατά συνέπεια οι εργαζόμενοι αυτής της μορφής αποφεύγουν την αβεβαιότητα και την έλλειψη συλλογικής οργάνωσης.

4. Μέσω τηλεκέντρων και τηλεσταθμών (Telecottage, telecenter, help-lines κ.λ.π.). Τηλεσταθμός είναι ένα τοπικό κέντρο εφοδιασμένο με εξοπλισμό υπηρεσιών πληροφορικής, το οποίο νοικιάζει τους χώρους και τον εξοπλισμό του σε εργαζόμενους ή εργοδότες ώστε να μπορούν να εργάζονται εκεί αντί σε ένα γραφείο στο κέντρο της πόλης. Η δυνατότητα κοινωνικών συναναστροφών σε συνδυασμό με τις υπηρεσίες φύλαξης παιδιών, προσφέρονται συνήθως, καθιστούν το τηλεκέντρο προτιμότερη λύση από την τηλεργασία κατ' οίκον.

Το τηλεκέντρο προσφέρει ένα ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών από αυτό ενός τηλεσταθμού, όπως είναι η πρόσβαση στις καινούριες τεχνολογίες της πληροφορικής για τις τοπικές επιχειρήσεις, η εκπαίδευση στη χρήση των μέσων πληροφορικής, η δημιουργία θέσεων εργασίας. Ιδιαίτερα αυτό το τελευταίο πραγματοποιείται είτε προσλαμβάνοντας εργαζόμενους για λογαριασμό μακρινών ή τοπικών

εργοδοτών, οι οποίοι εργάζονται στις εγκαταστάσεις του τηλεκέντρου ή κατ' οίκον, είτε φέρνοντας σε επαφή ανθρώπους που επιθυμούν τηλεργασία με υποψήφιους εργοδότες.

Μια τέτοια διάσπαση της επιχείρησης μπορεί να έχει και διεθνή διάσταση με τηλεργασία προσφερόμενη από το εξωτερικό. Έτσι διακρίνουμε την ιθαγενή τηλεργασία και τη διεθνή τηλεργασία. Πράγματι, όλο και περισσότερες επιχειρήσεις αποσπούν τμήματα από την κεντρική οργάνωσή τους και οργανώνουν την εργασία τους με μικρά περιφερειακά κέντρα στο εξωτερικό με σκοπό να εκμεταλλευθούν το μικρότερο κόστος εργασίας.

Αμερικάνικες επιχειρήσεις έχουν τα βασικά γραφεία τροφοδότησης με πληροφορίες των κεντρικών γραφείων στην Ιρλανδία και την ΝΑ Ασία. Την ίδια πρακτική ακολουθούν πολλές επιχειρήσεις από τη Κεντρική Ευρώπη με δίκτυα προς την περιφέρεια. Αυτή η εξέλιξη ενδιαφέρει ιδιαίτερα την Ελλάδα γιατί μόνο με την αξιοποίηση τέτοιων δυνατοτήτων θα συμμετάσχει επιτυχώς στη νέα κατανομή εργασίας. Με αυτό τον τρόπο θα μπορέσει να καλύψει ένα μέρος από τις απώλειες θέσεων που η εισαγωγή της νέας τεχνολογίας επιφέρει. Μια διεθνής αγορά εργασίας βρίσκεται υπό εκκώλαψη.

5. Ανάπτυξη τηλεματικών δεσμών μεταξύ δημόσιων φορέων.

Η τηλεργασία δεν ενδιαφέρει μόνο τον ιδιωτικό τομέα και την ιδιωτική επιχείρηση. Εφαρμογές της θα έχουν ιδιαίτερη σημασία και για τη δημόσια διοίκηση αφού αυτή είναι κατ' εξοχήν χώρος παροχής υπηρεσιών. Ήδη η Ολλανδική κυβέρνηση είχε εφαρμόσει το 1990 πρόγραμμα τηλεργασίας για 3 ημέρες την εβδομάδα σε υπαλλήλους του υπουργείου μεταφορών.

Σε ένα δήμο του Λονδίνου το 1982 προσλήφθηκαν 59 κατ' οίκον τηλεργαζόμενοι προκειμένου να επεξεργασθούν τα δεδομένα για τα ανταποδοτικά τέλη. Πιλοτικά προγράμματα για την τηλεργασία στο δημόσιο έχουν γίνει και σε άλλες χώρες όπως Σουηδία, Γαλλία.

1.2. ΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ

Η ραγδαία ανάπτυξη και επέκταση των τεχνολογιών επικοινωνίας και πληροφόρησης, αποτελούν, τα τελευταία χρόνια, επίδικο αντικείμενο θεωρητικών και επιστημονικών προβληματισμών.

Καθώς η σημασία της γνώσης και της πληροφόρησης αποκτά καθοριστική σημασία για το μέλλον των κοινωνιών, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών αναδειχίνεται σε κεντρικό παράγοντα της αναπτυξιακής διαδικασίας και της διατήρησης και βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των εργαζομένων.

Η ανάπτυξη της τηλεργασίας ως ένα εργασιακό-κοινωνικό φαινόμενο, θέτει εξ αρχής ερωτήματα σχετικά με τους στόχους, τις επιδιώξεις, τα οφέλη και τα μειονεκτήματα της στην κοινωνία, στον εργαζόμενο και την επιχείρηση, σύμφωνα με ανάλυση του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ¹.

Συμβάλλει η τηλεργασία στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης ή επιδεινώνει τη θέση των εργαζόμενων;

Αυξάνεται η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα με τη χρήση και εφαρμογή της τηλεργασίας ή εντείνεται η εκμετάλλευση του εργαζόμενου σε σχέση με τον συμβατικά εργαζόμενο; Σε ποιο βαθμό μπορεί να εφαρμοστεί η τηλεργασία και να επεκταθεί στη παραγωγική διαδικασία; Αφορά στη δημιουργία και επέκταση νέων παραγωγικών ή στην υποκατάσταση συμβατικών παραγωγικών διαδικασιών; Δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας ή υποκαθιστά τις υφιστάμενες θέσεις με τηλεεργαζόμενους όπως κατά κανόνα συμβαίνει με τις υπόλοιπες νέες μορφές απασχόλησης(μερική, περιστασιακή απασχόληση); Ποια είναι τα όρια επέκτασης της τηλεργασίας στην παραγωγική διαδικασία; Ποιες είναι οι ελάχιστες προϋποθέσεις εφαρμογής της για τον εργαζόμενο και την κοινωνία; Αποξενώνεται ο τηλεεργαζόμενος από την παραγωγική διαδικασία ή όχι;

Πέραν τούτου, η πιο διαδεδομένη μορφή τηλεργασίας(τήλεργασία στο σπίτι) εμφανίζει πολλά κοινά χαρακτηριστικά με παραδοσιακές μορφές εργασίας, οι οποίες ποτέ δεν έπαψαν να υφίστανται και των οποίων οι νέες

¹ "ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ: απειλή ή πανάκεια", Ρομπόλης Σάββας κ Δημούλας Κων/νος, Περιοδικό ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, τεύχος 37, Ιούνιος 1998.

τεχνολογίες φαίνεται να διευρύνουν το πεδίο και τις δυνατότητες εφαρμογής τους.

Παρακάτω βρίσκονται ορισμένες ερωτήσεις, τις οποίες θα πρέπει να κάνουμε στον εαυτό μας:

- Ποιοι είναι οι μακροπρόθεσμοι επαγγελματικοί μου στόχοι;
- Έχω το κατάλληλο χαρακτήρα για να επιδιώξω να γίνω τηλεργαζόμενος;
- Χρειάζομαι παρότρυνση για να εργαστώ μόνος μου;
- Μπορώ να συγκεντρωθώ ή η προσοχή μου διασπάται εύκολα;
- Μπορώ να συνεργαστώ με διαφορετικούς ανθρώπους;
- Ακούω οδηγίες τις οποίες μπορώ να ακολουθήσω εύκολα;
- Μπορώ να δουλέψω χωρίς επίβλεψη;
- Μπορώ να τηρήσω προθεσμίες;
- Ποιες ικανότητες ή εμπειρία έχω;
- Μπορώ να θέσω προτεραιότητες;
- Μπορώ να αφιερώσω το χρόνο μου ως τηλεργαζόμενος όπως σε οποιαδήποτε δουλειά;
- Έχω τον κατάλληλο εξοπλισμό;
- Έχω τον χώρο για να στήσω ένα γραφείο στο σπίτι;
- Τι πιστεύει η οικογενειά μου γι αυτό;
- Είμαι διατεθειμένος να παραιτηθώ από την τωρινή εργασία μου ή θέλω να ξεκινήσω σταδιακά;
- Μπορούν τα έσοδα από την τηλεργασία να πληρώσουν τους λογαριασμούς μου;
- Πως θα καλύψω την ασφάλιση που μου προσφέρει η τωρινή εργασία μου;
- Έχω την ικανότητα να οργανώνω τον χρόνο μου σωστά;

Προϋποθέσεις για την δημιουργία ενός ασφαλούς και ικανοποιητικού χώρου εργασίας στο σπίτι.

- Είναι σημαντικό για τον τηλεργαζόμενο να υπάρχει ένας χώρος μακριά από τις υπόλοιπες οικογενειακές δραστηριότητες -

ένα δωμάτιο όπου η πόρτα θα μπορεί να κλειδώνει - μια και οι περισσότεροι εναλλακτικοί χώροι εργασίας είναι στο σπίτι.

- Θα πρέπει να υπάρχει επαρκής και κατάλληλος φωτισμός για την αποφυγή της κούρασης στα μάτια καθώς και ηλεκτρικές εγκαταστάσεις για να υποστηρίξουν τον απαιτούμενο εξοπλισμό

- Ο χώρος θα πρέπει να είναι άνετος για "φιλοξενήσει" καλώδια από υπολογιστές, φαξ, τηλέφωνα κτλ για να μπορεί ο εργαζόμενος να κινείται ελεύθερα.

- Η επίπλωση πρέπει να είναι του κατάλληλου μεγέθους και άνετη ώστε να αποφευχθούν δυσάρεστες επιπτώσεις στην υγεία του τηλεεργαζομένου.

- Διαφορετικές τηλεφωνικές γραμμές θα χρειαστούν. Πρέπει το δωμάτιο να μπορεί να δεχτεί αυτές τις μετατροπές.

Διαφορές

Η βασική διαφορά της τηλεργασίας με τις συμβατικές μορφές εργασίας είναι ότι σε αυτή τη μορφή απασχόλησης πηγαίνει η εργασία στον εργαζόμενο και όχι το αντίστροφο. Οι εργαζόμενοι πραγματοποιούν αυτά που θα έκαναν συνήθως στο εργοστάσιο, στο γραφείο κ.λ.π., σε διαφορετικό όμως χώρο.

Πρόκειται για εργασιακές δραστηριότητες που εκτελούνται χάρη στις νέες τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνίας(φαξ, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, προσωπικοί υπολογιστές, ψηφιακή τεχνολογία) και χαρακτηρίζονται από την απουσία άμεσης επιτήρησης και ως εκ τούτου τροποποιούν τη μέχρι σήμερα γνωστή μορφή ελέγχου του εργαζόμενου.

Έτσι, η τηλεργασία θα μπορούσε να οριστεί ως η εργασία που εκτελείται από ένα άτομο κυρίως ή σε ένα σημαντικό μέρος της, σε τοποθεσίες εκτός του παραδοσιακού εργασιακού χώρου, για έναν εργοδότη ή πελάτη και η οποία περιλαμβάνει τη χρήση των τηλεπικοινωνιών και προηγμένων τεχνολογιών ως ένα ουσιαστικό και κεντρικό χαρακτηριστικό της εργασίας. Μ' αυτή την έννοια τα συστατικά χαρακτηριστικά της τηλεργασίας συνίστανται από ένα συνδυασμό της χρήσης των νέων

τεχνολογιών μα την αποδέσμευση του εργαζόμενου από τον συμβατικό εργασιακό χωροχρόνο.

Οι θετικές επιπτώσεις της τηλεργασίας

Στη σύγχρονη κοινωνία η τηλεργασία έχει μια σειρά από θετικές επιπτώσεις. Δίνει καταρχάς νέες δυνατότητες στους εργαζόμενους για να επιλέξουν το πώς διαθέτουν το χρόνο τους. Μπορεί επίσης να βελτιώσει την καθημερινή ζωή, με την εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση του κυκλοφοριακού φόρτου.

Η τηλεργασία δίνει στους εργαζόμενους μεγαλύτερο διοικητικό και οργανωτικό έλεγχο στο χρόνο τους, επιτρέπει τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας σε νέες πληθυσμιακές ομάδες και είναι όπλο για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Επιπλέον, η τηλεργασία μπορεί να οδηγήσει σε χωροταξική αναδιανομή της αγοράς εργασίας και σε διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων μετατοπίζοντας δραστηριότητες σε λιγότερο ευνοημένες περιοχές, ενώ επιτρέπει τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας πληθυσμιακών ομάδων(γονείς δεσμευμένοι στο σπίτι, άτομα με ειδικές ανάγκες) για τις οποίες η απασχόληση με την κλασσική της μορφή παρουσιάζει δυσκολίες.

Η πιο σημαντική επίδραση όμως της τηλεργασίας είναι ο ρόλος που μπορεί να παίξει στη διαμόρφωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Σε διεθνές περιβάλλον, στο οποίο ο ανταγωνισμός βασίζεται όλο και περισσότερο στη τεχνολογία και η γνώση αποτελεί σπάνιο πόρο, η χρήση της τηλεργασίας επιτρέπει σε ελληνικές επιχειρήσεις να προσελκύσουν εργαζόμενους με τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες και να παράγουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες στη βάση ενός ευέλικτου οργανωτικού σχήματος.

Μπορούμε να αναφέρουμε χαρακτηριστικά, τα πλεονεκτήματα της εφαρμογής της τηλεργασίας είναι ότι:

- Η τηλεργασία συμβάλλει στην αναδιοργάνωση των επιχειρήσεων αυξάνοντας την παραγωγικότητα τους και βελτιώνοντας την διαχείριση των εργασιών τους.

- Επιτρέπει στους τηλεργαζόμενους να διατηρούν περισσότερη πρωτοβουλία όσον αφορά τον έλεγχο των εργασιών τους και την κατανομή του χρόνου τους.
- Μετατρέπει απομακρυσμένες, ορεινές ή νησιωτικές περιοχές σε χώρους δυναμικής ανάπτυξης της αγοράς εργασίας. Αυτό επιτυγχάνεται καθώς μεταφέρεται ευέλικτα η εργασία στον χώρο διαμονής των εργαζομένων. Θα ήταν δυνατόν να πούμε ότι ίσως να είναι ένα από τα καλύτερα όπλα του 21ου αιώνα ενάντια στην αστυφιλία και των υπερσυγκεντρωτισμό των μεγάλων αστικών κέντρων.
- Δίνει ευκαιρίες εργασιακής απασχόλησης σε ομάδες μειονεκτούντων ατόμων, όπως άτομα με κινητικές δυσκολίες κ.α.
- Επιτρέπει στις μητέρες με μικρά παιδιά να διατηρούν την θέση τους ως εργαζόμενες.
- Συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος με την εργασία σε δορυφορικά κέντρα τηλεργασίας στα αστικά κέντρα. Περιορίζονται έτσι οι μετακινήσεις προς το κέντρο των πόλεων. Πρέπει δε να αναφερθεί ότι η τηλεργασία σημαίνει κατ' ανάγκη ότι οι εργαζόμενοι απασχολούνται το σύνολο των ημερών εργασίας τους μακριά από τον παραδοσιακό χώρο εργασίας τους. Τα δορυφορικά κέντρα τηλεργασίας των αστικών κέντρων απασχολούν κυρίως εργαζόμενους ως τηλεργαζόμενους 1-2 ημέρες την εβδομάδα.

	ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ	ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΤΟΜΟΥ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ	ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ Τ.Ε.Β.Ε. η ΑΛΛΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ	ΝΑΙ (Με μικρές εξαιρέσεις)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (εκτός εάν είναι εντεταγμένος σε πρόγραμμα τηλεργασίας της εταιρείας του)	ΝΑΙ
ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΟΧΙ (εφόσον είναι εντεταγμένος σε πρόγραμμα τηλεργασίας της εταιρείας του)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Αρνητικές επιδράσεις

Από την άλλη πλευρά, η τηλεργασία και ιδιαίτερα η τηλεργασία στο σπίτι συνδέεται με την εξατομίκευση των συμβάσεων εργασίας και την ένταση της εκμετάλλευσης του εργαζόμενου καθώς σε αρκετές περιπτώσεις συνδυάζονται με τη μερική απασχόληση, την αμοιβή με το κομμάτι και τη μη λήψη μέτρων υγιεινής και ασφάλειας για την προστασία του εργαζόμενου. Σε αρκετές μάλιστα περιπτώσεις, η τηλεργασία αποτελεί μέθοδο για τη μετατροπή της μισθωτής απασχόλησης σε αυτοαπασχόληση με συνέπεια την ένταση της ανασφάλειας του εργαζόμενου.

Ειδικά στην τηλεργασία στο σπίτι, μεταφέρεται μέρος του λειτουργικού κόστους της επιχείρησης στον εργαζόμενο καθώς δεσμεύεται ένα τμήμα της κατοικίας του- χωρίς απαραίτητα να πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις- (πυρασφάλεια, εργονομική διευθέτηση εξοπλισμών, καταλληλότητα φωτισμού) για εργασιακούς σκοπούς και επιβαρύνεται με το επιπλέον κόστος ηλεκτροδότησης, τηλεφώνων, υδροδότησης κ.λ.π.

Ταυτόχρονα, ο τηλεεργαζόμενος δεν απολαμβάνει άλλων κοινωνικών-εργασιακών δικαιωμάτων όπως είναι η γονική άδεια, άδεια διακοπών, άδεια λόγω ασθένειας, υπερωρίες κ.λ.π. Σημαντικό είναι επίσης το γεγονός ότι ο τηλεεργαζόμενος απομονώνεται από τον εργασιακό του χώρο και τις κοινωνικές διεργασίες που συντελούνται στους συμβατούς εργασιακούς χώρους με συνέπεια να διέρχεται από διαδικασίες κοινωνικής απομόνωσης και αποξένωσης και να αποδεσμεύονται οι πρακτικές κοινωνικής συμβίωσης από τις εργασιακές πρακτικές.

Αναιρείται έτσι η κοινή διαπίστωση ότι οι ικανότητες του ανθρώπου και οι επαγγελματικές δεξιότητες αναπτύσσονται μέσω κοινωνικών σχέσεων και συνεπώς το απομονωμένο εργασιακό περιβάλλον δεν μπορεί να υποκατασταθεί από τις εντατικότερες οικογενειακές επαφές. Είναι χαρακτηριστικό απ' αυτή την άποψη το γεγονός ότι στον οδηγό του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας για την τηλεργασία, συστήνεται στους εργαζόμενους να τηλεφωνούν για να διατηρούν επαφές με τους συνανθρώπους τους, να

βγαίνουν έξω από το σπίτι για μια βόλτα και να κάνουν πραγματικά διαλείμματα φαγητού.

Στον ίδιο οδηγό προτείνεται η εθελοντική και αρχικά η οπλωσδήποτε πιλοτική εφαρμογή της τηλεργασίας γιατί οι επιπτώσεις είναι σύνθετες και πολύπλοκες.

Επιπλέον, οι τηλεεργαζόμενοι αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες σχετικά με την ενημέρωση και τις δυνατότητες επαγγελματικής τους εξέλιξης, την πρόσβαση στην κατάρτιση όπως και δυσκολίες εκπροσώπησης των συμφερόντων τους καθώς είναι δύσκολη η επαφή τους με τα συνδικάτα.

Ακόμα και στις περιπτώσεις που η επιχείρηση παραχωρεί τον απαραίτητο εξοπλισμό στον τηλεεργαζόμενο και του καλύπτει με προκαθορισμένες περιοδικές αμοιβές μέρος των λειτουργικών δαπανών, ανακύπτουν ζητήματα ως προς το οικογενειακό άσυλο και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις περιπτώσεις που απαιτούνται έλεγχοι και επιθεωρήσεις των συνθηκών εργασίας και του τρόπου χρήσης του εξοπλισμού.

1.3. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας δίνουν τη δυνατότητα σε πολλούς εργαζόμενους να εργαστούν από το σπίτι τους ή από άλλο χώρο σε απόσταση από το συνήθη χώρο εργασίας τους, με τη βοήθεια ενός υπολογιστή και μιας τηλεφωνικής σύνδεσης.

Παρότι το ποσοστό των εργαζόμενων οι οποίοι χρησιμοποιούν παρόμοιες δυνατότητες παραμένει μικρό στη χώρα μας, η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι ως μορφή οργάνωσης της εργασίας η τηλεργασία θα εξαπλωθεί. Η πολιτεία καλεί τους κοινωνικούς εταίρους να συνεργαστούν μαζί της στη διαμόρφωση ενός θεσμικού πλαισίου το οποίο θα ευνοεί τη διάδοση της τηλεργασίας και παράλληλα θα διασφαλίζει τα δικαιώματα των εργαζόμενων.

Με το νόμο 23639/1998 προβλέπεται η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στη τηλεργασία και άλλες «άτυπες μορφές οργάνωσης».

Βασικοί άξονες του είναι η κατοχύρωση της ισότητας των δικαιωμάτων των τηλεεργαζόμενων με τους άλλους εργαζόμενους και η υποχρέωση για εγγραφή σύμβασης εργασίας.

Σε καμιά χώρα η τηλεργασία δεν αποτελεί ανεξάρτητη νομική κατηγορία, αλλά καλύπτεται από τη νομική υπόσταση των τηλεεργαζόμενων, όπως αυτή καθορίζεται από τη σχέση τους με τις επιχειρήσεις στις οποίες εργάζονται.

Έτσι ο τηλεεργαζόμενος μπορεί να έχει σχέση εξαρτημένης εργασίας, οπότε εμπίπτει στο εργατικό δίκαιο ή ελεύθερου επαγγελματία(οπότε εμπίπτει στο εταιρικό δίκαιο).

Η ανάπτυξη της τηλεργασίας πάνω σε υγιείς βάσεις έχει πολλές θετικές επιπτώσεις για την οικονομία και την κοινωνία και η πολιτεία πρέπει να τη διευκολύνει με μια σειρά από παρεμβάσεις. Οι σημαντικότερες είναι:

1. Η προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου, έτσι ώστε να υπάρχει μια ισορροπία ανάμεσα στις συνθήκες για ταχύτερη ανάπτυξη της τηλεργασίας και την προστασία των εργαζομένων.

2. Η θεσμοθέτηση ειδικών ρυθμίσεων για την προώθηση της τηλεργασίας στα πλαίσια των Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης ή κατά είδος επιχείρησης(π.χ. νέες ή επιχειρήσεις σε συγκεκριμένους τομείς).

3. Η πληροφόρηση, η ευαισθητοποίηση και η διάχυση περιπτώσεων καλής πρακτικής τηλεργασίας.

4. Η προώθηση πιλοτικών-επιδεικτικών έργων με σκοπό τη δημιουργία δικτύων ανάμεσα σε εργοδότες που βρίσκονται σε μητροπολιτικά κέντρα και εμπειρογνώμονες σε απομακρυσμένες περιοχές και την υποστήριξη της εμπορικής αξιοποίησης των υπηρεσιών τους.

5. Η προώθηση της έρευνας μέσω φορέων όπως το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας με σκοπό την αποτίμηση των συνολικών οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της τηλεργασίας και την

αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των κυβερνητικών πρωτοβουλιών σε αυτό το τομέα².

Εκπαίδευση των τηλεεργαζόμενων

Δεν υπάρχει ακόμα κάποιο επίσημο πρόγραμμα εκπαίδευσης, σχεδιασμένο ειδικά για τηλεεργαζόμενους. Ελάχιστα ευρωπαϊκά κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης προσφέρουν σεμινάρια για διοίκηση από απόσταση, αλλά παρ' όσα αυτά υπάρχει διαθέσιμο ένα ευρύ φάσμα από επαγγελματικούς κύκλους σπουδών, σχετικών με την τηλεργασία.

Τα προγράμματα σπουδών σχετικά με την τηλεργασία μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Σπουδές ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Τεχνολογία πληροφορικής.
- Σπουδές για επαγγέλματα γραφείου.
- Επεξεργασία κειμένου.
- Διοίκηση επιχειρήσεων.
- Σπουδές διοίκησης.
- Επίπεδη τυπογραφία.

Πολλά από αυτά τα μαθήματα μπορεί να τα παρακολουθήσει κανείς, σε πλήρη ή μερική βάση, σε σχολές επαγγελματικής εκπαίδευσης ιδιωτικές ή δημόσιες.

Επιχειρήσεις και τηλεργασία

Εάν εξετάσουμε προσεκτικά την υπάρχουσα κατάσταση στην Ελλάδα, μπορούμε εύκολα να διαπιστώσουμε ότι μέχρι τώρα οι τοπικές επιχειρήσεις δεν είναι εξοικειωμένες με την έννοια της τηλεργασίας, παρά το γεγονός ότι η φυσική και κοινωνική δομή της χώρας ευνοεί την ανάπτυξη και ενσωμάτωση νέων τρόπων εργασίας. Οι περισσότερες δημόσιες

² Απογευματινή Εφημερίδα "Ελεύθερος Τύπος", 6 Μαρτίου 2001, αφιέρωμα της Ρόης Χάκου με τίτλο *Τηλεργασία*

υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων και των τοπικών αρχών διοίκησης, όπως επίσης και επιχειρήσεις και βιομηχανίες βρίσκονται εγκατεστημένες στα μεγάλα αστικά κέντρα, τα οποία έχουν μια σημαντική οικιστική πυκνότητα. Δημιουργείται έτσι το πρόβλημα της «εσωτερικής μετανάστευσης» των κατοίκων της περιφέρειας, οι οποίοι πρέπει να μετακινούνται προς τα αστικά κέντρα για να μπορούν να έχουν καλύτερες δυνατότητες απασχόλησης.

Αυτό οδηγεί σε μια βαθμιαία υποβάθμιση του ρόλου της περιφέρειας στην οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξη της χώρας, η οποία συνοδεύεται και από μια μη ελεγχόμενη ανάπτυξη και επέκταση των αστικών κέντρων.

Μέσα από την τηλεργασία, πολλές λειτουργίες που μέχρι τώρα γινόταν σε γραφεία θα μπορούν να γίνονται από άτομα που εργάζονται είτε στο σπίτι τους είτε σε κέντρα τηλεργασίας που βρίσκονται εγκατεστημένα σε απόσταση από τα κεντρικά γραφεία των επιχειρήσεων.

Επειδή προς το παρόν το κόστος για την υποστήριξη εργασίας από το σπίτι είναι μάλλον απαγορευτικό, η καλύτερη λύση είναι η δημιουργία κέντρων τηλεργασίας στις απομακρυσμένες περιοχές από ανάδοχες εταιρίες για παράδειγμα τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιούν όλοι οι τηλεεργαζόμενοι της περιοχής. Αυτά τα κέντρα θα παρέχουν όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό και επίσης θα μπορούν να προσφέρουν και νομική ή κάθε άλλου είδους υποστήριξη στους εργαζόμενους, αν αυτό χρειάζεται.

Μερικές από τις προσδοκίες που βρίσκονται πίσω από αυτή τη προσπάθεια αναφέρονται στη συνέχεια:

Οι επιχειρήσεις θα επεκτείνουν τα γεωγραφικά τους όρια και θα αποκτήσουν πρόσβαση σε ένα μεγαλύτερο σύνολο του εργατικού δυναμικού.

Οι προσπάθειες για την αναβίωση των απομακρυσμένων περιοχών θα βρουν ενεργή υποστήριξη.

Νέες ευκαιρίες θα προσφερθούν στους κατοίκους αυτών των περιοχών.

Θα ενισχυθεί η προσπάθεια ελάττωσης της εσωτερικής μετανάστευσης από τις επαρχιακές στις αστικές περιοχές.

Η υλοποίηση ενός προγράμματος τηλεργασίας προϋποθέτει σημαντική οικονομική υποστήριξη. Η πλειοψηφία των υπαρχόντων

προγραμμάτων τηλεργασίας επιδοτείται από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ελληνικού κράτους.

1.4. ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Πολλοί managers του εξωτερικού τα τελευταία χρόνια θεωρούν ότι δεν είναι έτοιμες οι επιχειρήσεις να εφαρμόσουν την τηλεργασία σε μεγάλη κλίμακα και γι' αυτό καταλήγουν στην εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων. Παρόλα τα δεδομένα οφέλη από την εφαρμογή της τηλεργασίας τι είναι αυτό που κάνει τις εταιρείες να αργούν να εφαρμόσουν προγράμματα τηλεργασίας;

Δυο τύποι πιλοτικών προγραμμάτων

Υπάρχουν δυο τύποι πιλοτικών προγραμμάτων. Το πρώτο προσπαθεί να δοκιμάσει την τηλεργασία ώστε να διαπιστώσει αν εντάσσεται ομαλά στο workflow και αν υπάρχει ενδιαφέρον συμμετοχής. Γενικά απευθύνεται σε ένα μικρό δείγμα εργαζομένων. Το δεύτερο είδος πιλοτικού προγράμματος αντιμετωπίζει το ζήτημα πιο σοβαρά. Καταρχήν περιλαμβάνει όλα τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να ξεκινήσει η εφαρμογή της τηλεργασίας. Είναι πολύ σημαντικό η εκτέλεση του προγράμματος να γίνει από έναν οργανισμό ειδικευμένο στην εφαρμογή λύσεων τηλεργασίας ώστε να αποδώσει τα επιθυμητά αποτελέσματα για την επιχείρηση.

Πιλοτική "παγίδα"

Οι εταιρείες έχουν πέσει στην πιλοτική "παγίδα" - έναν ατελείωτο κύκλο πιλοτικών προγραμμάτων που το ένα διαδέχεται το άλλο χωρίς ποτέ να είναι δυνατόν να εφαρμοστεί μια αξιόπιστη και μόνιμη λύση τηλεργασίας. Ορισμένες μάλιστα επιχειρήσεις έχουν εφαρμόσει μέχρι και 20 διαφορετικά πιλοτικά προγράμματα τηλεργασίας σε διαφορετικά τμήματα με θαυμάσια αποτελέσματα, και όμως προβληματίζονται στο να εφαρμόσουν ένα μεγαλύτερο πρόγραμμα. Τα πιλοτικά προγράμματα τείνουν να:

- Είναι προσωρινά
- Είναι μικρής κλίμακας

- Επαναβεβαιώνουν την τηλεργασία ως πείραμα
- Προσθέτουν δουλειά στους εργαζόμενους

Η Τηλεργασία είναι αυτό που ο Geoffrey Moore, συγγραφέας του "Crossing the Chasm" αναφέρει: "μια αδιάκοπη καινοτομία που επιβάλλει ένα ριζοσπαστικό επανασχεδιασμό των συστημάτων διοίκησης μιας εταιρείας". Για να αποδώσει, η τηλεργασία απαιτεί μια νέα σχέση μεταξύ της εταιρείας, του manager, και του εργαζόμενου, νέους τρόπους ανταλλαγής πληροφορίας, νέες μεθόδους μεταφοράς φωνής και δεδομένων, νέους τρόπους αντιμετώπισης προσδοκιών και απόδοσης. Στην πραγματικότητα κάθε ήδη υπάρχον σύστημα σε μια επιχείρηση θα πρέπει να επανασχεδιαστεί ώστε να μπορέσει η τηλεργασία να λειτουργήσει αποδοτικά.

Οραματιστές εναντίον Πραγματιστών

Υπάρχουν κάποιες ενδιαφέρουσες ομοιότητες μεταξύ της υιοθέτησης της νέας τεχνολογίας και της τηλεργασίας μια και οι δυο "δοκιμάζουν" τις υπάρχουσες δομές μιας επιχείρησης. Ποιος θα αναλάβει την προσπάθεια για την προσαρμογή στα νέα δεδομένα που η τηλεργασία επιφέρει και κυρίως ποιος θα εγγυηθεί για την επιτυχία της. Συνήθως "οι οραματιστές" σε μια επιχείρηση είναι αυτοί που θα σπεύσουν να αγκαλιάσουν αυτή τη νέα πρωτοβουλία. Είναι εκείνοι που δοκιμάζουν οτιδήποτε πιστεύουν θα τους φέρει ένα βήμα μπροστά από τον ανταγωνισμό. Είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν ρίσκα και να δοκιμάσουν πράγματα που κανένα πιλοτικό πρόγραμμα δε θα μπορούσε αντικειμενικά να εφαρμόσει. Στην αντίθετη μεριά "οι πραγματιστές" οι οποίοι είναι συνήθως και αυτοί που παίρνουν τις αποφάσεις σε έναν οργανισμό. Αυτοί διαχειρίζονται τα ρίσκα επιλέγοντας συχνότερα "την περπατημένη" και αυτό διότι προτιμούν να επιλέγουν λύσεις μόνο αν είναι ήδη δοκιμασμένες και οι ίδιοι απόλυτα σίγουροι ότι αυτές θα αποδώσουν.

Η τηλεργασία παρόλο που έχει μεγάλη επιτυχία στους "οραματιστές" λοιπόν δεν έχει πείσει μέχρι τώρα τους "πραγματιστές" μιας επιχείρησης, κυρίως λόγω του ότι δεν υπάρχουν αρκετές ολοκληρωμένες λύσεις για

άμεση εφαρμογή. Η τηλεργασία αναπτύχθηκε μέχρι τώρα σε οργανισμούς με μια ή περισσότερες από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Άτυπα, για μερικά στελέχη και σποραδικά
- Υποχρεωτικά
- Η τεχνολογική προσέγγιση
- Αυθόρμητη εφαρμογή από στελέχη των εταιρειών

Ωστόσο καμιά από τις παραπάνω συνθήκες δεν ευνοούν την εφαρμογή της τηλεργασίας στην επιχείρηση.

Η άτυπη εφαρμογή(όταν πχ ένας εργαζόμενος είναι άρρωστος) ακριβώς λόγω του χαρακτήρα της δε πείθει την διοίκηση μιας εταιρείας. Λόγω του σποραδικού χαρακτήρα της, της μειωμένης απόδοσης, αλλά και της έλλειψης δυνατότητας ελέγχου του τηλεργαζόμενου αντιμετωπίζεται ως πηγή κινδύνου για το workflow της επιχείρησης.

Η υποχρεωτική εφαρμογή από την άλλη μεριά σίγουρα πληρεί τις προϋποθέσεις για ένα δυναμικό ξεκίνημα. Με βασικό επιχείρημα την μείωση του κόστους αρχικά αποδίδουν εντυπωσιακά αποτελέσματα. Σύμφωνα όμως με την ειδικό στην τηλεργασία Trina Hoefling, "τελικά όλες αυτές οι απόπειρες καταλήγουν στην αποτυχία για ένα βασικό λόγο: δεν είναι κατάλληλοι όλοι οι εργαζόμενοι για την εφαρμογή της τηλεργασίας"

Η τεχνολογική προσέγγιση του θέματος από την άλλη μεριά δίνει μεγάλη βαρύτητα στην απαιτούμενη υποδομή για την ανάπτυξη και την σωστή λειτουργία προγραμμάτων τηλεργασίας. Παραγνωρίζοντας όμως τον ανθρώπινο παράγοντα και τις απαραίτητες προϋποθέσεις που χρειάζονται για να αποδώσει. Πάρα πολλές μελέτες έχουν δείξει την σημασία της επιλογής του τηλεργαζόμενου, τις επικοινωνίες και την εκπαίδευση.

Η αυθόρμητη εφαρμογή από στελέχη των εταιρειών αποτυγχάνει επειδή απαιτεί μια συνεργασία από 6 έως 15 στελέχη συχνά με αντικρουόμενα συμφέροντα, διαφορετικές προτεραιότητες και περιορισμένο χρόνο για να αφιερώσουν στην οργάνωση αυτής της διαδικασίας.

Οι τηλεργαζόμενοι βρίσκουν τρόπους να ξεπερνούν όλα τα εμπόδια! ... για λίγο καιρό

Το αποτέλεσμα όλων αυτών των προσπαθειών: Μετά από διάφορες πιλοτικές εφαρμογές, οι τηλεργαζόμενοι που παραμένουν είναι αποτέλεσμα φυσικής επιλογής, η επιβίωση του ισχυροτέρου. Αυτά τα άτομα είναι τόσο παραγωγικά και ευτυχισμένα με το να δουλεύουν από το σπίτι τους ώστε βρίσκουν τρόπους να ξεπερνούν κάθε εμπόδιο που τους παρουσιάζεται. Αλλά ακόμα και αυτούς τελικά η τηλεργασία δεν διαρκεί πολύ. Όπως παρατηρεί ένας από τους πρωτοπόρους της τηλεργασίας ο Gil Gordon " Οι πιο πολλοί τηλεργαζόμενοι θέλουν να γυρίσουν πίσω στην εργασία τους μετά από ένα διάστημα 20 μηνών περίπου" Αυτό συμβαίνει είτε επειδή ο νέος επιβλέπων δεν υποστηρίζει την τηλεργασία είτε διότι οι πιέσεις από το να μεταφέρουν όλο το φορτίο της τηλεργασίας μόνοι τους είναι έντονες για να τις αντέξουν. Με λίγα λόγια δεν υπάρχει η κατάλληλη υποδομή ή οι υποστηρικτικοί μηχανισμοί για να παραμείνει κάποιος τηλεργαζόμενος για πολύ καιρό.

Ο δρόμος για την επιτυχία

Τα πλεονεκτήματα από την τηλεργασία είναι αδιαμφισβήτητα. Οι βελτιώσεις στην πρόσληψη ικανότερων στελεχών αλλά και στην διακράτησή τους παραπάνω από εμφανείς. Η αύξηση στην παραγωγικότητα και η μείωση στην ανάγκη για επενδύσεις σε κτίρια και γραφεία σημαντικά κίνητρα για κάθε επιχείρηση. Το ζήτημα όμως δεν είναι η τηλεργασία αλλά η μεθοδολογία εφαρμογής της. Ο μόνος τρόπος για να εξασφαλιστεί η υποστήριξη των πραγματιστών σε μια επιχείρηση, είναι η επιδείξη μιας ολοκληρωμένης λύσης τηλεργασίας και αυτή πρέπει να καλύπτει όλα τα θέματα που ανακύπτουν με την προτεινόμενη εφαρμογή της. Κάτι τέτοιο συνέβη με την είσοδο των PC στο χώρο εργασίας. Μόνο όταν παρουσιάστηκαν ως ολοκληρωμένες λύσεις από τους κατασκευαστές υιοθετήθηκαν από τις επιχειρήσεις και όχι όταν βελτιώθηκαν, έγιναν αξιόπιστα και αναπτύχθηκαν οι πρώτες παραθυρικές εφαρμογές. Ευτυχώς

τα πράγματα στον τομέα της τηλεργασίας είναι πολύ καλύτερα. Ενώ οι εταιρείες θα πρέπει να περιμένουν ακόμη λίγο για αξιόπιστες αποστολές δεδομένων για τους εκτός κτιρίου εργαζόμενους τους η μεταφορά φωνής είναι πλέον γεγονός. Έτσι οι τηλεεργαζόμενοι μπορούν από το σπίτι τους να έχουν πρόσβαση στο τηλέφωνο του γραφείου τους. Υπάρχουν αρκετές εταιρείες στο χώρο των υπηρεσιών συμβούλων που ειδικεύονται στις λύσεις τηλεργασίας.

1.5. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.

Η αλλαγή του παραγωγικού και εργασιακού μοντέλου, θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στο σύνολο του κοινωνικού και οικονομικού συστήματος, έτσι όπως το βιώνουμε μέχρι σήμερα μέσα από την καθημερινότητα μας.

Η δυνατότητα που δίνεται στον τηλεεργαζόμενο να επιλέγει ο ίδιος τον χώρο από τον οποίο θα προσφέρει τις υπηρεσίες του, ανοίγει ένα νέο κεφάλαιο στον τομέα της απασχόλησης και της εν γένει ανθρώπινης συμπεριφοράς.

Η τηλεργασία αποτελεί μια μοναδική πηγή κινήτρων για την υλοποίηση του στόχου της αποκέντρωσης, της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της περιφέρειας της ποιοτικής αναβάθμισης της καθημερινής ζωής του πολίτη στην ύπαιθρο.

Ο ρόλος των τοπικών αυτοδιοικητικών αρχών, επαναπροσανατολίζεται στην κατεύθυνση της δημιουργίας ηλεκτρονικών υποδομών και της υλοποίησης των αντίστοιχων εφαρμογών, μέσα από τις οποίες θα ενθαρρυνθούν οι εξ' αποστάσεως εργαζόμενοι να εγκατασταθούν στη περιφέρεια για μεγάλα χρονικά διαστήματα του επαγγελματικού τους βίου, ξεκινώντας μια νέα ζωή αξιοποιώντας τις νέες εφαρμογές των πληροφοριών και των επικοινωνιών.

Η ευθύνη των τοπικών αρχών είναι τεράστια, καθώς πρέπει εγκαίρως να προετοιμαστούν για τη νέα εποχή που αναδύεται, προωθώντας την ορθή εκτέλεση έργων σε σχέση με την τηλεπικοινωνιακή και δικτυακή

υποδομή των χωρών ευθύνης τους και την εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης το οποίο θα μπορεί να κινηθεί στους εξής άξονες:

- Ευαισθητοποίηση των πολιτών.

Σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον, η προετοιμασία των πληθυσμιακών στρωμάτων, σε σχέση με τις επερχόμενες αλλαγές, και η ενθάρρυνση τους να συμμετέχουν στη διαμόρφωση των αναγκαίων πολιτικών, δεν αποτελεί απλώς υποχρέωση της πολιτείας στα πλαίσια της συμμετοχικής μας δημοκρατίας, αλλά και παράγοντα ομαλής και δημιουργικής ένταξης των κοινωνικών στρωμάτων στη νέα εποχή.

Η ενημέρωση των πολιτών και η εμπλοκή τους στους νέους σχεδιασμούς, θα προσδώσει τον αναγκαίο βαθμό συνειδητοποίησης της κρισιμότητας της προσπάθειας που επιτελείται, ενώ παράλληλα θα ενθαρρύνει πολλούς να εντάξουν τις νέες τεχνολογικές εφαρμογές στην εργασία τους, στη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων στη λειτουργική τους διασύνδεση με τις νέες ψηφιακές επιλογές.

- Δημιουργία Ηλεκτρονικού Δικτύου Τοπικής Διοίκησης (Η.Δ.Τ.Δ).

Η άμεση ηλεκτρονική διασύνδεση όλων των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης σε Τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, θα επιτρέψει τη δημιουργία του (Η.Δ.Τ.Δ) οι προσφερόμενες υπηρεσίες του οποίου μπορούν να διακριθούν σε τρία τουλάχιστον επίπεδα:

- Ηλεκτρονικές υπηρεσίες πληροφόρησης: ο κάθε ενδιαφερόμενος θα μπορεί να αναζητά την πληροφορία που επιθυμεί μέσω του δικτύου (π.χ. διαγωνισμοί-προκηρύξεις, επίσημα έγγραφα και αποφάσεις κ.λ.π.).

➤ Ηλεκτρονικές υπηρεσίες επικοινωνίας: οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να έρχονται σε επαφή με την συγκεκριμένη υπηρεσία που επιθυμούν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ζητώντας πληροφορίες ή ακόμα συζητώντας μέσω της οθόνης του υπολογιστή τους με τον αρμόδιο υπάλληλο.

➤ Ηλεκτρονικές υπηρεσίες συναλλαγών: οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να συμπληρώνουν ηλεκτρονικά αιτήσεις, να προμηθεύονται τα απαραίτητα δικαιολογητικά, ακόμα και να διενεργούν ολοκληρωμένες δοσοληψίες (πληρωμή λογαριασμών-έκδοση διαφόρων πιστοποιητικών κ.λ.π.)

• Διασύνδεση (Η.Δ.Τ.Δ) με περιφερειακά Δίκτυα Δημόσιας Διοίκησης.

Η εφαρμογή προγραμμάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ των υπηρεσιών, μέσω της δημιουργίας ολοκληρωμένης δικτύωσης τόσο σε Τοπικό όσο και σε Περιφερειακό επίπεδο, θα προάγει την αποτελεσματικότητα τους αυξάνοντας την ταχύτητα εκτέλεσης διαφόρων εργασιών, ενώ παράλληλα θα συμβάλει στη σημαντική μείωση του λειτουργικού κόστους των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Ο τελικός στόχος αυτής της προσπάθειας είναι η διασύνδεση των πολιτών στο δίκτυο των δημόσιων διοικήσεων, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους σε χρήσιμες και αναγκαίες για αυτούς πληροφορίες όπως φορολογικά και ασφαλιστικά ζητήματα, αναζήτηση δημοσίων εγγράφων και αποφάσεων, κίνητρα για επενδύσεις, επιδοτούμενα δάνεια κ.λ.π.

• Δημιουργία κέντρων Τηλεργασίας και υποδομών Ανοιχτής και εξ' αποστάσεως κατάρτισης.

Η δημιουργία κατάλληλων υποδομών για την υποδοχή και εξυπηρέτηση των τηλεεργαζόμενων, πρέπει να αποτελέσει μια από τις βασικές συνιστώσες του νέου πολιτικού και κοινωνικού σχεδιασμού των τοπικών αρχών.

Η ανάδειξη ενός ενιαίου κέντρου ηλεκτρονικών εφαρμογών και ψηφιακής διασύνδεσης, σε επίπεδο νομού, θα μπορούσε να αποτελέσει πόλο έλξης ιδιαίτερα για τη νέα γενιά και τις τοπικές παραγωγικές δυνάμεις συμβάλλοντας όχι μόνο στην ευαισθητοποίηση του πληθυσμού αλλά και στην εκπαίδευση του στα νέα τεχνολογικά εργαλεία.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί γενναία τέτοιου είδους προσπάθειες, ιδιαίτερα όταν αυτές πρόκειται να υλοποιηθούν στις περιφέρειες των χωρών μελών.

1.6. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ

Η τηλεργασία χρησιμοποιείται κυρίως για την μείωση της ρύπανσης και του κυκλοφοριακού προβλήματος των μεγαλουπόλεων;

Καθόλου. Στην πραγματικότητα η παραπάνω παρατήρηση είναι μια ευχάριστη "παρενέργεια" της εφαρμογής της. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η τηλεργασία παίρνει αυτοκίνητα από το δρόμο και μειώνει την ατμοσφαιρική ρύπανση αλλά δεν είναι αυτός ο λόγος που οι εργοδότες την χρησιμοποιούν. Ο κύριος λόγος είναι ότι με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζουν την εύρεση εργαζομένων από μεγαλύτερο πληθυσμό σε σχέση με τα στενά όρια του γεωγραφικού τους τόπου.

Λέγεται ότι η εφαρμογή της τηλεργασίας αφορά αποκλειστικά τις μεγάλες επιχειρήσεις, είναι αλήθεια;

Στην πραγματικότητα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Οι μικρές επιχειρήσεις είναι αυτές που έχουν τις περισσότερες πιθανότητες να εφαρμόσουν προγράμματα τηλεργασίας και αυτό διότι είναι πιο ευέλικτες στην υιοθέτηση νέων πρακτικών επειδή η απόφαση περνά από έναν και

όχι από ατέλειωτα διοικητικά συμβούλια και γραφειοκρατία που χαρακτηρίζουν τις πολυεθνικές.

Ποια είναι η συμβολή του Internet στην ανάπτυξη της τηλεργασίας;

Η απάντηση στο παραπάνω ερώτημα αλλάζει διαρκώς, όπως ακριβώς και το ίδιο το Διαδίκτυο. Η κοινή πεποίθηση πάντως όλων είναι ότι οι επερχόμενες εξελίξεις θα συμβάλλουν αποφασιστικά στην ανάπτυξη της τηλεργασίας.

Αναλυτικότερα:

Εφαρμογές web based (video conferencing) επιτρέπουν ήδη την ανταλλαγή πληροφοριών, εγγράφων και επιτρέπουν σε εργαζόμενους που είναι σε απομακρυσμένα μέρη να συνεργάζονται. Τα πιο πολλά από αυτά τα τεχνικά εργαλεία είναι διαθέσιμα σήμερα στο ευρύ κοινό και μάλιστα συνεχώς βελτιώνονται.

Η υιοθέτηση της Java κάνει δυνατή την πρόσβαση στους τηλεεργαζόμενους σε μια σειρά από εφαρμογές ανεξάρτητα από το είδος του λειτουργικού συστήματος στο οποίο εργάζονται.

Το μόνο "πρόβλημα" προς το παρόν είναι η ταχύτητα στην σύνδεση. Ωστόσο και αυτό βαίνει προς την λύση του καθώς νέες τεχνολογίες κάνουν την εμφάνισή τους (ISDN, DSL) κα.

Πως μπορεί να αποφευχθεί το αίσθημα της απομόνωσης του τηλεεργαζόμενου;

Καταρχήν πρέπει να τονιστεί ξανά ότι δεν είμαστε όλοι κατάλληλοι για να γίνουμε τηλεεργαζόμενοι. Οι άνθρωποι που εντυπωσιάζουν και ευχαριστιούνται με τις κοινωνικές επαφές θα πρέπει να συνεχίσουν να εργάζονται στο γραφείο. Αλλά για αρκετούς η πιθανότητα του να εργάζονται μακριά από το γραφείο για 1 έως 3 μέρες την εβδομάδα είναι κάτι που τους ανανεώνει και τους κάνει πιο παραγωγικούς. Και βέβαια για να μην ξεχνιόμαστε πρέπει οι τηλεεργαζόμενοι να έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό ώστε η επικοινωνία τους με το γραφείο να είναι συνεχής. Επειδή εργάζεται κάποιος στο σπίτι δεν σημαίνει ότι αποκόπτεται από τις εξελίξεις στην εργασία του.

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά ενός καλού τηλεργαζόμενου;

Οι συνεπείς και καλοί εργαζόμενοι γίνονται και καλοί τηλεργαζόμενοι. Κάποιου που το αποτέλεσμα της δουλειάς του είναι μέτριο στο γραφείο δεν είναι πιθανό να εξελιχθεί σε καλό τηλεργαζόμενο. Οι πλέον κατάλληλοι άνθρωποι είναι αυτοί που έχουν την ικανότητα να οργανώνουν τον χρόνο τους σωστά, βρίσκουν ικανοποίηση στο να ολοκληρώνουν τα έργα που τους έχουν ανατεθεί με την μικρότερη άμεση επίβλεψη.

Η τηλεργασία είναι αρνητικός παράγοντας για την επαγγελματική εξέλιξη του εργαζόμενου;

Δεν υπάρχει καμιά απόδειξη ότι όταν κάποιος λείπει από το γραφείο του λείπει και από το μυαλό του προϊσταμένου του. Στην πραγματικότητα συμβαίνει μάλλον το αντίθετο. Οι manager των επιχειρήσεων συνηθίζουν να λένε ότι οι τηλεργαζόμενοι τους είναι σαφώς πιο "προαγωγίσιμοι" από τους εργαζόμενους που εργάζονται στο κτίριο της εταιρείας. Αυτό που γίνεται τις πιο πολλές φορές είναι ότι οι τηλεργαζόμενοι απορρίπτονται μια πιθανή προαγωγή διότι τις περισσότερες φορές σημαίνει και την επιστροφή τους στον παραδοσιακό εργασιακό χώρο.

2. Η ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΤΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΡΙΩΝ

2.1. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η τηλεργασία βρίσκεται σε υψηλή προτεραιότητα τόσο για τις κυβερνήσεις, όσο και για τις επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή ήπειρο, μιας και αποτελεί κοινή συνείδηση πως αποτελεί την εναλλακτική μορφή εργασίας του μέλλοντος.

Πολλές επιχειρήσεις βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης πιλοτικών προγραμμάτων πολλών κατηγοριών τηλεργασίας ανακαλύπτοντας στην πράξη τις αλλαγές και τις επιπτώσεις που επιφέρει η νέα μορφή απασχόλησης στη δομή, την παραγωγικότητα και την αποτελεσματικότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Σε πολλές μάλιστα χώρες (Μ. Βρετανία, Γαλλία, Ιταλία, Ολλανδία) οι επιχειρήσεις παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην δημιουργία Εθνικών οργανισμών τηλεργασίας με στόχο την ενθάρρυνση των εργαζόμενων και τη δημιουργία ενός ασφαλούς πλαισίου για την περαιτέρω εξάπλωση της.

Δεν είναι λίγες οι επιχειρήσεις οι οποίες αρχίζουν και διαφημίζουν τις διάφορες μορφές τηλεργασίας π.χ. η BT στο ηνωμένο βασίλειο, η Toshiba, η Tellia στην Σουηδία και η Canon σε όλες της χώρες της Ευρώπης.

Πολλά Ευρωπαϊκά συνδικάτα εργαζομένων κατανοώντας το μέγεθος της επερχόμενης αλλαγής, έχουν αρχίσει τις συζητήσεις στο εσωτερικό τους προσπαθώντας να διαμορφώσουν ένα κοινό πλαίσιο πάνω στο οποίο θα στηριχτούν οι μελλοντικές διαπραγματεύσεις με τους εργοδότες και τις κυβερνήσεις.

Οι κυβερνήσεις διακρίνοντας την έντονη κινητικότητα που είναι πλέον εμφανής στις επιχειρήσεις, τους εργαζόμενους, τα επιμελητήρια κ.λ.π. προσπαθούν μέσω διαδικασιών διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους και στα πλαίσια των συμφωνιών της Ένωσης να δομήσουν την Εθνική τους πολιτική για την απασχόληση θέτοντας σε πρώτη προτεραιότητα την τηλεργασία.

Το 1994 πάνω από 1,5 εκατομμύριο Ευρωπαίοι ήταν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τηλεεργαζόμενοι. Στο τέλος του 1998 ο αριθμός των

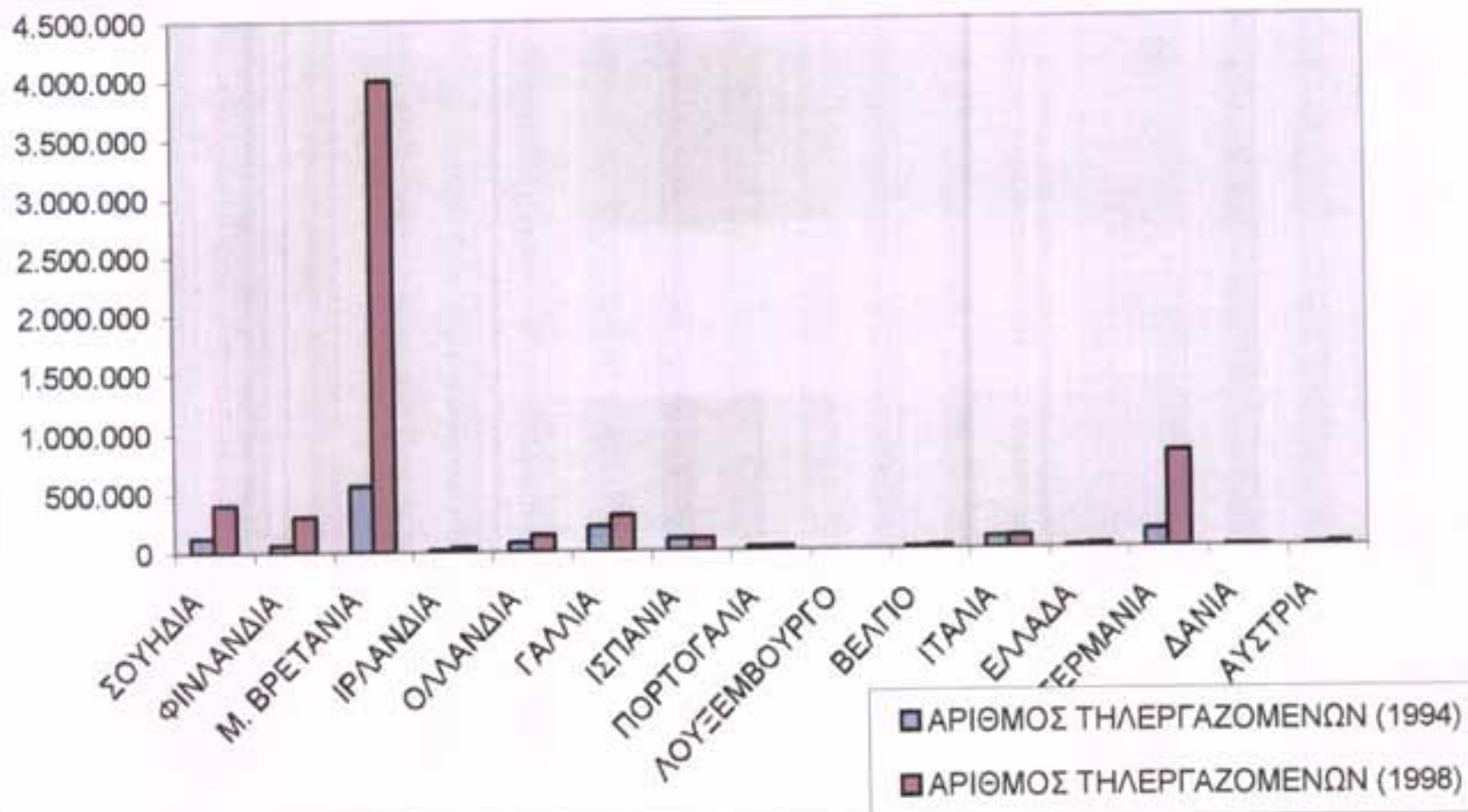
τηλεεργαζόμενων που καταγράφηκε ξεπέρασε τα 6 εκατομμύρια στην Ευρωπαϊκή Ένωση όπως φαίνεται και στον πίνακα.

Συγκριτική παρουσίαση (1994-1998) του αριθμού τηλεεργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στις ΗΠΑ και τον Καναδά³

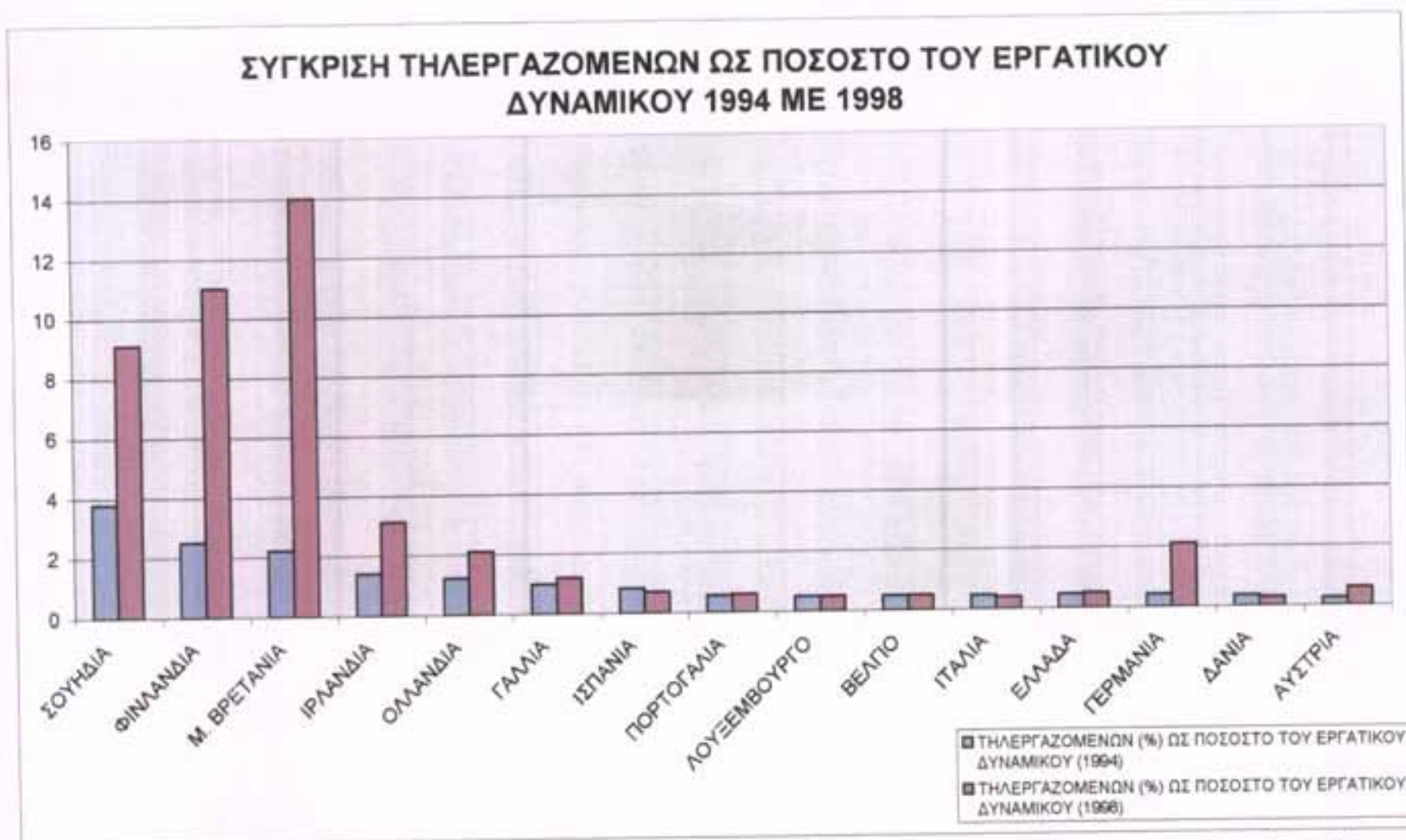
ΧΩΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (1994)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (1998)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (%) ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (1994)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (%) ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (1998)
ΣΟΥΗΔΙΑ	125.000	400.000	3,77	9,1
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	60.000	300.000	2,50	11,0
Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	563.182	4.000.000	2,20	14,0
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	15.000	40.000	1,40	3,1
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	80.000	140.000	1,22	2,1
ΓΑΛΛΙΑ	215.143	300.000	0,98	1,2
ΙΣΠΑΝΙΑ	101.571	105.000	0,82	0,7
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	25.107	30.000	0,56	0,6
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	832	900	0,50	0,50
ΒΕΛΓΙΟ	18.044	20.000	0,48	0,50
ΙΤΑΛΙΑ	96.722	100.000	0,46	0,4
ΕΛΛΑΔΑ	16.830	20.000	0,46	0,5
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	149.013	800.000	0,41	2,1
ΔΑΝΙΑ	9.800	10.000	0,37	0,3
ΑΥΣΤΡΙΑ	8.195	20.000	0,25	0,6
ΣΥΝΟΛΟ / Μ.Ο (%) ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	1.484.439	6.530.000	1,00	4,0
ΗΠΑ	5.518.860	15.700.000	4,54	12,5
ΚΑΝΑΔΑΣ	521.745	1.000.000	3.50	7

³ Επιστημονικό Συνέδριο υπό την αιγίδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κεφαλληνίας με θέμα "ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ και ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ – Εφαρμογές και προοπτικές για την ανάπτυξη της περιφέρειας", Αργοστόλι, Σεπτέμβριος 1999

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΗΛΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 1994 ΜΕ 1998

Τα δεδομένα προέρχονται από τον πίνακα της παραγράφου 2.1.

Τα δεδομένα προέρχονται από τον πίνακα της παραγράφου 2.1.

Η κατανομή των τηλεεργαζόμενων στα κράτη μέλη είναι ανομοιογενής, καθώς μια σειρά παραγόντων επιδρούν καθοριστικά στην ανάπτυξη της τηλεργασίας από χώρα σε χώρα:

- Η γεωμορφία της χώρας(χιλιομετρικές αποστάσεις, πυκνότητα του πληθυσμού κ.λ.π.) καθώς και οι κλιματολογικοί παράγοντες.
- Δημογραφικοί παράγοντες(η ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού, οικογενειακές και κοινωνικές δομές).
 - Η ύπαρξη τηλεπικοινωνιακών υποδομών.
 - Το μέγεθος και ο αριθμός των επιχειρήσεων.
 - Πολιτιστικές παραδόσεις, εκπαιδευτικά συστήματα.
 - Βασικές γνώσεις υπολογιστών.
 - Δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο.
 - Παρεμβάσεις οργανισμών τηλεργασίας, επιχειρήσεων και κυβερνήσεων.
- Επίδραση από την υλοποίηση σχετικών Ευρωπαϊκών προγραμμάτων-σχεδίων.
 - Τα ποσοστά της ανεργίας και το επίπεδο διαβίωσης.
 - Η δυνατότητα χρήσης της αγγλικής γλώσσας.

Είναι σαφές πως η δυνατότητα προσαρμογής των χωρών στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται, η ύπαρξη τηλεπικοινωνιακών υποδομών, η ενημέρωση των πολιτών και η ενεργοποίηση των κοινωνικών εταίρων, αποτελούν τα σημεία κλειδιά για την διάδοση της τηλεργασίας, καθώς και κάθε παρόμοιας εφαρμογής της.

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε πως οι μεγάλες διαφοροποιήσεις δεν παρατηρούνται μόνο μεταξύ των κρατών. Ακόμα και στο εσωτερικό των χωρών υπάρχουν ανομοιογένειες από κλάδο σε κλάδο, από περιφέρεια σε περιφέρεια από τη μικρή στη μεγάλη επιχείρηση.

Η μετάβαση από το συμβατικό μοντέλο απασχόλησης στην τηλεργασία θα αντιμετωπίσει πολλές δυσκολίες και τριβές καθώς τα

προβλήματα που σήμερα καταγράφονται θα μεγαλώνουν συνεχώς αν δεν γίνει κοινή συνείδηση η αναγκαιότητα ύπαρξης ενός συνολικού σχεδίου δράσης το οποίο θα έχει στο κέντρο της προσοχής του τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.

2.2. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ

Η τηλεργασία ως νέα μορφή οργάνωσης της εργασίας, δεν αποτελεί μία ανεξάρτητη από τις παραδοσιακές μορφές παροχής υπηρεσιών νομική κατηγορία, και ως εκ τούτου το νομικό καθεστώς της ποικίλλει από χώρα σε χώρα. Το εφαρμοζόμενο νομικό πλαίσιο εξαρτάται από την νομική υπόσταση των τηλεεργαζόμενων όπως αυτή καθορίζεται από την σχέση τους με τις επιχειρήσεις στις οποίες εργάζονται.

Αναφορικά λοιπόν με τις 15 χώρες κράτη μέλη και την Νορβηγία, προσδιορίζονται επτά διαφορετικά νομικά καθεστώτα. Η τηλεργασία μπορεί να πραγματοποιείται από έναν εργοδότη, έναν αυτοαπασχολούμενο, έναν "κατά το ήμισυ" αυτοαπασχολούμενο (κατηγορία που χρησιμοποιείται στην Ολλανδία), έναν "συντονισμένο" ελεύθερο εργαζόμενο (Ιταλία), έναν "σχεδόν υπάλληλο" (Αυστρία), έναν δημόσιο υπάλληλο, είτε έναν μισθωτό. Σε μερικές περιπτώσεις χρησιμοποιείται επίσης, η ειδική κατηγορία της εργασίας στο σπίτι, παρόλο που το νομικό καθεστώς της μπορεί να διαφέρει μεταξύ των χωρών.

Αυτές οι διαφορετικές μορφές εργασιακού καθεστώτος μπορούν να διαιρεθούν σε δύο βασικές ομάδες: στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες υπάρχει σχέση εξαρτημένης εργασίας, και στις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει η σχέση ελεύθερου επαγγελματία. Ως εκ τούτου, το εφαρμοζόμενο νομικό πλαίσιο είναι ή το εργατικό δίκαιο ή το εταιρικό δίκαιο. Ωστόσο, σε όλες τις χώρες, η εφαρμογή του νομικού πλαισίου της τηλεεργασίας, μπορεί να καταστεί προβληματική. Υπάρχουν δύο βασικοί λόγοι γι' αυτό:

Όταν η σύμβαση για την τηλεργασία ορίζεται σαν μία σχέση ανεξάρτητων υπηρεσιών, προκύπτει διαφωνία στις περιπτώσεις που στην πραγματικότητα υπάρχει σχέση εξαρτημένης εργασίας, η οποία δύσκολα αποδεικνύεται, διότι η παραδοσιακή έννοια της σχέσης εργασίας - η οποία

βασίζεται σε απόψεις που γίνονται όλο και πιο απαρχαιωμένες, όπως η προσωπική παρουσία, η ομοιομορφία και η συνέχεια στην εξάσκηση των καθηκόντων, η άμεση ιεραρχία και ο άμεσος έλεγχος - δεν είναι εφαρμόσιμη στην τηλεργασία. Σύμφωνα με την εμπειρία πολλών χωρών, το νομικό καθεστώς του αυτοαπασχολούμενου χρησιμοποιείται από πολλούς εργοδότες με σκοπό να παρακάμψουν την εργατική νομοθεσία. Σε πολλές χώρες, αυτή η τάση (η οποία δεν περιορίζεται μόνον στην τηλεργασία) αποφυγής των παραδοσιακών συμβάσεων εργασίας αντιμετωπίζεται είτε αναθερώντας την παραδοσιακή νομική αντίληψη της εξάρτησης (όπως στην Γερμανία, στην Ολλανδία και στην Βρετανία), είτε ορίζοντας νέους τύπους καθεστώτων για τους εκείνους που τυπικά ή προσωπικά είναι ανεξάρτητοι, εξαρτώνται ωστόσο οικονομικά από την εργασία τους (όπως στην Αυστρία, στην Ιταλία και στην Ολλανδία), παρόλο που ο τρόπος αυτός δεν εφαρμόζεται εύκολα στην τηλεργασία.

Όταν η σύμβαση για την τηλεργασία ορίζεται ως σχέση εξαρτημένης εργασίας, τα διάφορα ζητήματα προς διευθέτηση επικεντρώνονται στην ρύθμιση των συνθηκών εργασίας. Ένας μισθωτός τηλεεργαζόμενος με πλήρη εργασιακά δικαιώματα, πολλές φορές δεν μπορεί να τα ασκήσει εξ' αιτίας του χώρου εργασίας και της χρήσης των τηλεπικοινωνιών. Οι ελλείψεις ως προς την ρύθμιση της τηλεεργασίας αφορούν σε διάφορα ζητήματα όπως στην υποχρέωση του εργοδότη για τα εργατικά ατυχήματα και την υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας, στον χρόνο εργασίας και δυνατότητα συλλογικής εκπροσώπησης. Σε μερικές χώρες, όπως στο Βέλγιο, στην Νορβηγία και στην Σουηδία, η νομοθεσία προσπαθεί να δώσει στους εργαζόμενους που δεν παρίστανται στον παραδοσιακό χώρο εργασίας την δυνατότητα να εξασκούν τα εργασιακά τους δικαιώματα.

Ιδιαίτερα προβληματική είναι η εφαρμογή της εργασίας στο σπίτι στους τηλεεργαζόμενους. Ειδικότερα, στις περισσότερες περιπτώσεις αυτής της κατηγορίας η νομοθεσία είναι ανεπαρκής και απαρχαιωμένη, έχοντας συχνά αναπτυχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτει πιο κλασσικές περιπτώσεις.

2.3. ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ

Η σημασία της διαπραγμάτευσης

Ο ρόλος της συλλογικής διαπραγμάτευσης στην ρύθμιση της τηλεργασίας ποικίλλει πολύ από χώρα σε χώρα. Σε πολλές χώρες συμπεριλαμβανομένων και των Βελγίου, Φιλανδίας, Ελλάδας, Λουξεμβούργου, Ολλανδίας και Πορτογαλίας, η τηλεργασία δεν ρυθμίζεται μέσω συλλογικής διαπραγμάτευσης σε κανένα διαπραγματευτικό επίπεδο, παρόλο που σε κάποιες χώρες, κυρίως στην Ολλανδία, τα συνδικάτα προσπάθησαν να συμπεριλάβουν την τηλεργασία στην διαπραγμάτευση. Σε μερικές εταιρείες, η επίτευξη ατομικών συμφωνιών μεταξύ της διοίκησης και των εργαζομένων, είχε σαν αποτέλεσμα μια κάποια ρύθμιση αυτής της νέας μορφής οργάνωσης της εργασίας, μερικές φορές με την παρέμβαση του συμβουλίου εργαζομένων, όχι όμως και την πλήρη ρύθμιση μέσω συλλογικής διαπραγμάτευσης. Στην κατηγορία αυτή μπορεί επίσης να συμπεριληφθεί και η Ισπανία, παρόλο που η διαπραγμάτευση έχει αρχίσει να αναπτύσσεται: σε μερικές εταιρείες, οι διαπραγματεύσεις σχετικά με την εργασία εξ αποστάσεως βρίσκονται σε εξέλιξη, ενώ μία συμφωνία αναφέρεται σαφώς στην τηλεργασία. Σε άλλες χώρες, η τηλεργασία αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε επιχειρησιακό επίπεδο, παρόλο που γενικά η πρακτική αυτή αποτελεί ένα σχετικά καινούργιο φαινόμενο. Στις χώρες αυτές ανήκουν η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιρλανδία και η Βρετανία, ενώ με κάποια επιφύλαξη μπορούν να συμπεριληφθούν η Αυστρία και η Νορβηγία. Ειδικότερα, στην Νορβηγία οι διαπραγματεύσεις για την τηλεργασία είναι λιγότερο ανεπτυγμένες και στην Αυστρία εκτός από κάποιες επιχειρησιακές συμφωνίες, υπάρχει και μία κλαδική συμφωνία στην βιομηχανία αργού πετρελαίου, στην οποία η εργοδοσία προέβαλε σθεναρή αντίσταση, ενώ για το μέλλον δεν προβλέπονται άλλες κλαδικές συμφωνίες.

Τέλος, σε έναν μικρό αριθμό χωρών, η διαπραγμάτευση για την τηλεργασία φαίνεται περισσότερο ανεπτυγμένη και "σαφής", συνδυάζει δε επιχειρησιακές συμφωνίες με μία ανερχόμενη ανάπτυξη κλαδικών συμφωνιών. Στην Σουηδία, οι κλαδικές συμφωνίες περιλαμβάνουν μία

κοινή υπόδειξη για το εμπόριο και τις υπηρεσίες καθορίζοντας κατευθυντήριες γραμμές για συμφωνίες σε χαμηλότερα επίπεδα. Στην Ιταλία οι επιχειρησιακές συμφωνίες άρχισαν να περιλαμβάνουν την τηλεργασία κατά το 1994, ενώ από το 1996 υπεγράφησαν σχετικές συμφωνίες στο λιανικό εμπόριο και τις τηλεπικοινωνίες. Στην Δανία η τηλεργασία αποκτά ιδιαίτερη σημασία από το 1997, μέσω κλαδικών συμφωνιών στον κρατικό τομέα, στις περιφέρειες και στους δήμους, αλλά και στον τραπεζικό τομέα. Στην βιομηχανία, στο λιανικό εμπόριο και στις υπηρεσίες, πρωτόκολλα που αφορούν στην τηλεργασία περιλαμβάνονται στις συμφωνίες και διάφορες επιτροπές συζητούν για το εν λόγω θέμα. Η Δανία, είναι γενικότερα η χώρα στην οποία η διαπραγμάτευση που αφορά στην τηλεργασία διακρίνεται για την μεγαλύτερη σαφήνιά της. Οι κλαδικές συμφωνίες διαφοροποιούνται στις διάφορες διαστάσεις του θέματος και μεταξύ τους αλλά και σε σχέση με επιχειρησιακές και ατομικές συμφωνίες.

Θέματα που ρυθμίζονται μέσω διαπραγμάτευσης

Στις περιπτώσεις όπου η τηλεργασία ρυθμίζεται μέσα από συλλογικές συμφωνίες, οι σχετικές προβλέψεις είναι σχετικά όμοιες:

Εθελοντική φύση. Ο εργαζόμενος πρέπει να συμφωνήσει να εργαστεί με τηλεργασία με την θέληση του και ποτέ μετά από εξαναγκασμό του εργοδότη.

Δυνατότητα ανάκλησης. Τόσο ο εργοδότης όσο και ο εργαζόμενος μπορούν να τερματίσουν την τηλεργασία. Προβλέπεται πάντοτε ρύθμιση για τις διαδικασίες της ανάκλησης, όπως τις προθεσμίες.

Η θέση των εργαζομένων. Οι τηλεεργαζόμενοι διατηρούν το εργασιακό τους καθεστώς σε όλες τις περιπτώσεις. Ως εκ τούτου οι γενικές εργασιακές τους συνθήκες ρυθμίζονται με συλλογική διαπραγμάτευση, παρόλο που κάποια θέματα κανονίζονται με ειδική ρύθμιση.

Όχι διακρίσεις. Οι τηλεεργαζόμενοι δεν επιτρέπεται να υποστούν διάκριση λόγω της ειδικής εργασιακής τους κατάστασης. Για τον λόγο αυτό υπάρχει μερικές φορές σαφής αναφορά σχετικά με την αμοιβή τους και την εργασιακή τους εξέλιξη. Επίσης αναφέρεται συνήθως η δυνατότητα

πρόσβασης τους, μέσω των τηλεπικοινωνιών, στα αρχεία της επιχείρησης ή η δυνατότητα συμμετοχής στα αρμόδια συνδικαλιστικά όργανα.

Υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία. Οι σχετικοί κανόνες που αφορούν στην υγιεινή και ασφάλεια προσαρμόζουν τις υπάρχουσες ρυθμίσεις στην κατάσταση της τηλεργασίας. Γενικά, η υποχρέωση του εργοδότη για την υγιεινή και ασφάλεια επεκτείνεται και στο σπίτι, καθιστώντας αναγκαίο τον σχετικό έλεγχο,

Χρόνος εργασίας. Ο χρόνος εργασίας αφορά κυρίως στον συμφωνημένο χρόνο με τον εργοδότη. Ωστόσο, υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες που αφορούν στην ευελιξία του χρόνου εργασίας και στον υπολογισμό των υπερωριών. Συμφωνείται επίσης και ένας ορισμένος χρόνος παραμονής στον κανονικό χώρο εργασίας, προκειμένου να εξασφαλίζει κάποιες συναντήσεις με τους τηλεργαζόμενους, και την διατήρηση της επαφής τους με την εταιρεία.

Εξοπλισμός και έξοδα. Ο εργοδότης συνήθως, παρέχει και διατηρεί τον κατάλληλο εξοπλισμό για την επίτευξη της εργασίας και ανταποκρίνεται σε υπέρογκα έξοδα του σπιτιού που απορρέουν από την τηλεργασία, όπως τηλέφωνο και ηλεκτρικό ρεύμα.

Ειδικές κατηγορίες. Η τηλεργασία αφορά σε αρκετές περιπτώσεις σε ειδικές κατηγορίες εργαζομένων, όπως υψηλής ειδίκευσης τεχνικούς, άτομα με ειδικές ανάγκες, εγκύους και γυναίκες με μικρά παιδιά. Ωστόσο, η τάση αυτή δεν είναι γενικευμένη και μερικές συμφωνίες απορρίπτουν την τηλεργασία ως μέσο συμφιλίωσης καριέρας και οικογένειας, στον βαθμό μάλιστα που μπορεί να δημιουργήσει διακρίσεις σε βάρος των γυναικών.

2.4. ΤΗΛΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ

Πληροφόρηση σχετικά με την συνδικαλιστική πυκνότητα των τηλεργαζόμενων δεν υπάρχει. Ωστόσο, μπορεί να υποθέσει κανείς ότι αυτή είναι αρκετά υψηλή στους τηλεργαζόμενους που καλύπτονται από σχετικές συμβάσεις, διότι είναι εργαζόμενοι μεγάλων επιχειρήσεων, με μόνιμες συμβάσεις και σε πολλές περιπτώσεις συμμετέχουν σε εγχειρήματα που βρίσκονται υπό τον έλεγχο των συνδικάτων. Αντιθέτως, στις περιπτώσεις ατομικών συμφωνιών ή αυτό-απασχόληση είναι λιγότερες οι περιπτώσεις

όπου οι τηλεργαζόμενοι είναι μέλη κάποιου σωματείου. Η διασπορά και η απομόνωση των τηλεργαζόμενων δυσκολεύει τη πρόσβαση των συνδικάτων σε αυτούς. Ο παραδοσιακός συνδικαλισμός έχει ιδιαίτερη δυσκολία να αντιμετωπίσει τις νέες αυτές πραγματικότητες και έχει πλήρη γνώση του κινδύνου να αφήσει απροστάτευτους τους εργαζόμενους στις άτυπες μορφές απασχόλησης. Σε γενικές γραμμές, τα συνδικάτα βλέπουν τον κίνδυνο της εξατομίκευσης και του διαχωρισμού των εργασιακών σχέσεων και των εργασιακών συνθηκών και αναγνωρίζουν την ανάγκη να εξερευνήσουν νέες μορφές επικοινωνίας, οργάνωσης και αντιπροσώπευσης. Στο πλαίσιο αυτό κάποια συνδικάτα έχουν αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες που αφορούν στους τηλεργαζόμενους:

Στην Γερμανία, τα συνδικάτα των ταχυδρομείων και των τηλεπικοινωνιών (DPG), το σωματείο των ΜΜΕ (IG Medien) και το σωματείο που εκπροσωπεί το εμπόριο και την βιομηχανία (HBV) από το 1997 έχουν εγκαθιδρύσει από κοινού μία “συμβουλευτική επιτροπή που αφορά στους τηλεργαζόμενους”, On Forte, με υποστήριξη της κυβέρνησης και της εταιρείας Deutsche Telekom. Ο κύριος στόχος είναι να αναλύσουν τις ευκαιρίες και τα επίδικα αντικείμενα της τηλεργασίας, να αναπτύξουν λύσεις και να παρέχουν στους τηλεργαζόμενους νομική βοήθεια, στήριξη και πληροφορίες σχετικά με τα παραδείγματα καλής πρακτικής στον τομέα αυτό, την υγιεινή και την προστασία των εργαζομένων.

Στην Ιρλανδία, το σωματείο των Επικοινωνιών στοχεύει στις ανάγκες των τηλεργαζόμενων δίνοντας κατευθυντήριες γραμμές για την ίση μεταχείρισή τους και εγκαθιστώντας ένα δίκτυο προσλήψεων τηλεργαζόμενων. Επίσης, το συνδικάτο δέχεται ως μέλη του όλους τους τηλεργαζόμενους (μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους), όπως και οποιονδήποτε απασχολείται σε κάποια από τις υπηρεσίες των επικοινωνιών.

Στην Ιταλία οι τρεις βασικές ομοσπονδίες δημιούργησαν το 1998 εσωτερικές δομές με στόχο την οργάνωση και την εκπροσώπηση των εργαζομένων στις άτυπες μορφές απασχόλησης. Η Cgil δημιούργησε τις Νέες Εργασιακές Ταυτότητες, η Cisl το Σωματείο των Εργαζομένων με Άτυπη και Προσωρινή Απασχόληση, ενώ η Uilm σκοπεύει να διευρύνει την δράση των Επιτροπών της για την Απασχόληση και στους εργαζόμενους

με άτυπες μορφές απασχόλησης. Επιπλέον, η Cisl θα δημιουργήσει στο μέλλον ένα σωματείο ειδικά για τους μη-ανεξάρτητους τηλεργαζόμενους.

Οι θέσεις των συνδικάτων

Γενικά, τα συνδικάτα αντιμετωπίζουν την τηλεργασία με αμφιλεγόμενο τρόπο, αντανακλώντας και τις νέες ευκαιρίες αλλά και το ρίσκο που υπάρχει σε αυτή την μορφή απασχόλησης. Στην Δανία, την Ολλανδία και την Σουηδία έχει καταγραφεί μία σαφής εξέλιξη στις θέσεις των συνδικάτων: ενώ στο παρελθόν υπήρχε έντονη αντίσταση διότι η τηλεργασία συνδεόταν με την παραδοσιακή κατ' οίκον εργασία - χειρωνακτική, χαμηλά αμειβόμενη και χωρίς σταθερές εργασιακές συνθήκες- η αντιμετώπιση έχει αλλάξει αρκετά και κυμαίνεται από ουδέτερη έως και θετική, αν και με επιφυλάξεις.

Τα συνδικάτα δέχονται πλέον, ότι η τηλεργασία δημιουργεί ευνοϊκές προσδοκίες για αρκετούς εργαζόμενους, οι οποίοι είτε θέλουν ένα διαφορετικό εργασιακό περιβάλλον είτε μία νέα ισορροπία ανάμεσα στον χρόνο εργασίας και στον ελεύθερο χρόνο τους. Ωστόσο, τα συνδικάτα έχουν γνώση και των κινδύνων: αντίθετα στην γενικώς αισιόδοξη άποψη που προσεγγίζει την τηλεργασία ως έναν τρόπο για την δημιουργία θέσεων απασχόλησης, τα συνδικάτα ανησυχούν για την αυξημένη αστάθεια των εργασιακών συνθηκών που προκύπτουν από την "εξωτερίκευση της εργασίας". Ένα κοινό συνδικαλιστικό αίτημα, είναι η αποφυγή της οποιασδήποτε υποχρεωτικής μεταφοράς των τηλεργαζόμενων σε καθεστώς αυτό-απασχόλησης. Για τους μισθωτούς τηλεργαζόμενους, τα αιτήματα των συνδικάτων συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό με τις προαναφερόμενες προβλέψεις που υπάρχουν στις συλλογικές συμφωνίες: η διασφάλιση ότι η τηλεργασία είναι εθελούσια και ανακλητή, ότι οι τηλεργαζόμενοι έχουν ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες με τους άλλους εργαζόμενους και ότι η εργατική νομοθεσία θα προσαρμόζεται στην κατάσταση της τηλεργασίας.

Γενικά, όλα τα συνδικάτα συμφωνούν ότι η τηλεργασία θα πρέπει να ρυθμίζεται εκτενέστερα, παρόλο που υπάρχουν διαφορές σε ότι αφορά τον τρόπο με τον οποίο θα συνδυαστούν η νομοθεσία και η συλλογική

διαπραγμάτευση. Οι διαφορές αυτές προκύπτουν εν μέρει από τις διαφορές των εθνικών κανονιστικών πλαισίων, ενώ σε πολλές περιπτώσεις δημιουργούνται και λόγω των διαφορών που υπάρχουν μεταξύ των συνδικάτων της ίδιας χώρας. Μερικά συνδικάτα δίνουν προτεραιότητα στην νομοθεσία με σκοπό να αποφύγουν την περίπτωση μη αναγνώρισης εξαρτημένης εργασίας, να ρυθμίσουν βασικές πλευρές της τηλεργασίας και να επιτρέψουν την επέκταση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας και στην τηλεργασία. Άλλα πάλι συνδικάτα έχουν την άποψη ότι η τηλεργασία δεν είναι ακόμη αρκετά ανεπτυγμένη ώστε να ρυθμιστεί νομοθετικά και είναι υπέρ της αντιμετώπισης της μέσα από την καθημερινή πρακτική. Στις περιπτώσεις αυτές, προωθούν την συλλογική διαπραγμάτευση σε κλαδικό και επιχειρησιακό επίπεδο, χωρίς να απορρίπτουν, στις περιπτώσεις που η τηλεργασία είναι περισσότερο εκτεταμένη, και την υιοθέτηση γενικότερων μέτρων είτε μέσα από πολυκλαδικές συμφωνίες είτε μέσα από την νομοθεσία.

Πρόσφατα σε ευρωπαϊκό επίπεδο η Ευρωπαϊκή Συνδικαλιστική Ομοσπονδία (ETUC) έχει αναπτύξει μία γενική και θεμελιωμένη θέση απέναντι στην τηλεργασία, αναγνωρίζοντας βέβαια τα προβλήματα που μπορεί να προκύψουν. Σε ένα πρόσφατο έγγραφο που αφορά σε 25 σημεία σχετικά με τις εργασιακές σχέσεις στην "κοινωνία των πληροφοριών", η ETUC επισημαίνει ότι "η τηλεργασία δεν θα πρέπει ούτε να απορριφθεί αλλά ούτε και να εκθιασθεί. Το βασικότερο ερώτημα αφορά στον τρόπο οργάνωσης της"⁴.

2.5. ΚΟΙΝΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Παρόλο που οι απόψεις των συνδικάτων και των εργοδοτικών οργανώσεων συχνά διαφέρουν, σε μερικές χώρες υπάρχει κάποιος βαθμός συμφωνίας ως προς την ρύθμισή της τηλεργασίας. Στην Πορτογαλία, το τριμερές «Στρατηγικό Κοινωνικό Σύμφωνο» (1996-9) διακηρύσσει ότι η τηλεργασία μπορεί να οδηγήσει σε αστάθεια εάν δεν ρυθμιστεί όπως πρέπει. Στο πλαίσιο αυτό, η κυβέρνηση αποφάσισε να ξεκινήσει

⁴ "Τηλεργασία και εργασιακές σχέσεις στην Ευρώπη", *Ευαγγελία Σουμέλη*, Περιοδικό ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, τεύχος 45, Μάρτιος 1999

διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς συνομιλητές με σκοπό την προώθηση ενός νέου νομοθετικού πλαισίου για την τηλεργασία. Στην Ολλανδία, η τριμερής Κοινωνική και Οικονομική Επιτροπή επισήμανε πρόσφατα ότι η προστασία των τηλεεργαζόμενων θα πρέπει να είναι ανάλογη με αυτή των παραδοσιακών εργαζόμενων. Η επιτροπή αντιμετωπίζει επίσης με θετικό πνεύμα τις ευκαιρίες για αυτο-απασχόληση που δημιουργεί η τηλεργασία, επισημαίνοντας ωστόσο ότι δεν θα πρέπει να υποτιμηθεί το προστατευτικό πλαίσιο που ορίζει η εργατική νομοθεσία και η νομοθεσία για την κοινωνική ασφάλιση. Στην Ελλάδα οι κοινωνικοί συνομιλητές αντιμετωπίζουν θετικά την προσπάθεια ρύθμισης των 'άτυπων μορφών απασχόλησης' μέσω του νέου νόμου Ν.2639/1998 για τις εργασιακές σχέσεις, παρόλο που εκφράζονται διαφορετικές απόψεις σχετικά με πολλές από τις πτυχές του νέου νόμου. Στη Νορβηγία μια 'κοινή διακήρυξη για την τηλεργασία' περιλαμβάνεται στην τελευταία αναθεώρηση της 'Βασικής Συμφωνίας' μεταξύ της εργοδοτικής οργάνωσης NHO και του συνδικάτου LO (1998-2001).

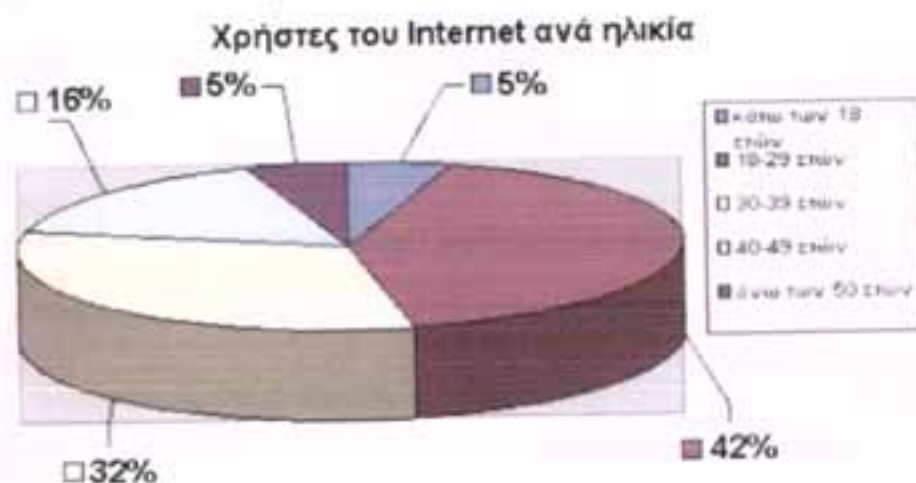
Οι δύο οργανώσεις συμφωνούν ότι υπάρχουν αρκετά προβλήματα που συνδέονται με την τηλεργασία και δεσμεύονται να ελέγχουν από κοντά την μελλοντική ανάπτυξη αυτής της νέας μορφής απασχόλησης μέσα από σχετικές μελέτες και διάλογο. Μία κοινή επιτροπή θα αναλάβει να εξετάσει το ζήτημα και να προτείνει τις απαραίτητες αλλαγές στην υπάρχουσα νομοθεσία και στις συλλογικές συμφωνίες.

3. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

3.1. Η ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΚΑΙΡΟ

Η τηλεργασία στην Ελλάδα τον τελευταίο καιρό, τράβηξε την προσοχή της Κυβέρνησης, του Ιδιωτικού τομέα και των συνδικάτων. Η αλλαγή στάσης βασίστηκε κυρίως στην εκτεταμένη χρήση των πολλά υποσχόμενων νέων τεχνολογιών, όπως η χρήση των PC's, του Internet, της κινητής τηλεφωνίας κ.α. καθώς και στα προσδοκώμενα οφέλη από την χρήση της τηλεργασίας ως μια εναλλακτική μορφή απασχόλησης. Έτσι οι βασικές δυνάμεις που ενισχύουν την τηλεργασία στην Ελλάδα είναι η πρόσβαση στο Internet η χρήση των PC's και οι τηλεπικοινωνίες.

Σύμφωνα με την τελευταία έρευνα της εταιρείας ΖΕΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ Α.Ε.⁵, η πρόγνωση για την χρήση του Internet στην Ελλάδα είναι ότι αυτή θα γνωρίσει εκπληκτικούς ρυθμούς αύξησης. Πιο συγκεκριμένα οι Έλληνες χρήστες προβλέπεται ότι θα φτάσουν τους 1.200.000 στο τέλος του 2001 και τα 2.000.000 το 2002 συγκρινόμενοι με 190.000 το 1998! Σύμφωνα με τις επίσημες στατιστικές υπήρχαν 350.000 χρήστες τον Ιούνιο του 1999 και 69.810 λογαριασμοί. Στο τέλος του 1999 ο ρυθμός διείσδυσης του Internet στην Ελλάδα ήταν στα επίπεδα του 3.8% του πληθυσμού και αναμένεται να φτάσει το 10% στο τέλος του 2001

⁵ Εταιρεία ΖΕΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ Α.Ε. – URL: www.teleworking.gr/oldsite/default.htm

Παράδειγμα εταιρίας με έδρα στο Βόλο που ενδιαφέρεται για τηλεργασία (η αγγελία δημοσιεύθηκε στο Internet).

Ενδιαφερόμαστε για συνεργασία με άτομα που ασχολούνται με WEB Design. Η αμοιβή είναι ανάλογη με την ποιότητα του παραγόμενου έργου. Δεκτές και οι προτάσεις από άτομα που διαμένουν εκτός Βόλου (Τηλεργασία).

Θα θέλαμε πρώτα να μας πείτε την γνώμη σας για το web site, τα προϊόντα, την εταιρεία μας, ή οτιδήποτε άλλο σχετικό έλθει στο μυαλό σας. Θα είναι ευπρόσδεκτα όλα τα σχόλια και οι προτάσεις σας.

Τι είδους σχολίου θα θέλατε να στείλετε ?

Παράπονο Πρόβλημα Πρόταση Γνώμη

Πάνω σε ποιο θέμα θα θέλατε να σχολιάσετε ?

Web Site Άλλο:

Πληκτρολογήστε το σχόλιό σας στο παρακάτω πεδίο:

Πείτε μας πώς θα έλθουμε σε επαφή μαζί σας:

Όνοματεπώνυμο

E-mail

Τηλέφωνο

FAX

παρακαλώ επικοινωνήστε μαζί μου το συντομότερο δυνατόν.

Παρακαλούμε απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις που θα μας βοηθήσουν να έχουμε περισσότερες πληροφορίες για σας :

Ημερομηνία Γέννησης

Φύλο Άνδρας Γυναίκα

Παρακαλούμε κάντε οποιαδήποτε επιλογή από τις παρακάτω:

- Έχω ασχοληθεί με ανάπτυξη εφαρμογών.
- Έχω ασχοληθεί με VBasic.
- Γνωρίζω κάποια RDBMS ποιά RDBMS ?
- Γνωρίζω καλά το Microsoft Office.
- Έχω γνώσεις δικτυώσεων.
- Μπορω να στήσω ένα Intranet.
- Γνωρίζω να στείνω Web Pages.
- Έχω την δυνατότητα Μερικής Απασχόλησης.
- Έχω Μεταδοτικότητα.

Θα θέλατε να σημειώσουμε και το εξής:

3.2. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Βιώσιμη ανάπτυξη είναι η ανάπτυξη που επιτρέπει την αύξηση του εθνικού πλούτου με ταυτόχρονη διαφύλαξη του φυσικού πλούτου και του περιβάλλοντος για τις μελλοντικές γενιές. Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι μία σύγχρονη επιταγή που επιβάλλεται από την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος.

Το Εθνικό Κτηματολόγιο

Η δημιουργία του Εθνικού Κτηματολογίου από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων είναι ίσως η πλέον φιλόδοξη προσπάθεια δημιουργίας ενός σύνθετου συνόλου πληροφοριών σε ηλεκτρονική μορφή. Όταν η καλύτερη ποιότητα του σύγχρονου εξοπλισμού πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών δεν αντανακλάται πλήρως στους δείκτες τιμών, ο πληθωρισμός τείνει να υπερεκτιμάται και η αύξηση

της παραγωγικότητας να υποεκτιμάται. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα σημαντικό για χώρες οι οποίες τιμαριθμοποιούν κοινωνικές παροχές, όπως επιδόματα ανεργίας ή συντάξεις, με βάση δείκτες τιμών οι οποίοι πάσχουν από τέτοια σφάλματα μετρήσεων.

Το Εθνικό Κτηματολόγιο αποτελεί ενιαίο σύστημα οργανωμένων σε κτηματοκεντρική βάση νομικών, τεχνικών και άλλων πρόσθετων πληροφοριών για όλα τα ακίνητα της επικράτειας. Στο πλαίσιο του έργου συντάσσονται ψηφιακοί χάρτες με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών.

Η πρώτη φάση του έργου, η οποία θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2000, καλύπτει το 13% της συνολικής έκτασης των αστικών περιοχών της χώρας, το 8% της συνολικής έκτασης των αγροτικών περιοχών και το 5% των υπολοίπων εκτάσεων της χώρας. Στόχος η ολοκλήρωση ενός πλήρους κτηματολογίου για όλη την Ελλάδα το 2010.

Ενας από τους βασικούς στόχους της κυβερνητικής πολιτικής για το περιβάλλον και την ενέργεια είναι και η ανάπτυξη γνώσης, μεθόδων και τεχνολογιών που συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη. Οι τεχνολογίες πληροφορικής σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της τηλεπικοινωνιακής υποδομής συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη γιατί μπορούν να ελαττώσουν τις αρνητικές επιδράσεις στο περιβάλλον. Κάτι τέτοιο επιτυγχάνεται είτε με την «απουλοποίηση» πολλών διαδικασιών παραγωγής και συνεπώς τη μείωση στη χρήση ενέργειας και πρώτων υλών είτε με πιο ορθολογική χρήση πόρων.

Πλαίσιο πολιτικής. Η πολιτεία χρησιμοποιεί τις νέες τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας για μια βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από μια δέσμη μέτρων και εφαρμογών:

Ενθάρρυνση παραγωγής με λιγότερα υλικά (απουλοποίηση). Μέτρα για τον περιορισμό της κατανάλωσης χαρτιού και ενέργειας με τη χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και άλλων μέσων ηλεκτρονικής μεταφοράς πληροφορίας.

Πολιτικές τηλε-εργασίας. Προώθηση της τηλεδιάσκεψης και της τηλε-εργασίας για τον περιορισμό των μετακινήσεων, του θορύβου, της κατανάλωσης ενέργειας, του κυκλοφοριακού προβλήματος και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Δασοπυρόσβεση και δασοπροστασία με την εγκατάσταση ηλεκτρονικών ανιχνευτών και συστημάτων επικοινωνίας εκτάκτου ανάγκης και τη δημιουργία δασικού κτηματολογίου,

Τηλεμετρήσεις υδάτινων και ορεινών όγκων για πρόληψη καταστροφών και καλύτερη διαχείριση του περιβάλλοντος,

Πληροφορική στην περιβαλλοντολογική βιομηχανία. Ενίσχυση της χρήσης της πληροφορικής στην παραγωγική διαδικασία για τη μείωση των ρύπων, την επιλογή των αποδοτικότερων τεχνολογιών αλλά και την παραγωγή νέων προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον,

Πληροφορική στην ενέργεια. Ενίσχυση της χρήσης της πληροφορικής στην παραγωγή ενέργειας για την εκτίμηση του κύκλου ζωής, της ενεργειακής απόσβεσης και των εξωτερικών επιπτώσεων (externalities) των διαφορετικών τρόπων παραγωγής ενέργειας.

Πλαίσιο δράσης. Χρειάζεται συνεπώς δράση και από την πολιτεία και από τον ιδιωτικό τομέα για να μετατρέψουμε τον κίνδυνο της τεχνολογικής ανεργίας και παρακμής σε ευκαιρία για πλήρη απασχόληση και ευημερία. Η δράση πρέπει να βασίζεται στην υποδομή νέων τεχνολογιών για την ανάπτυξη του εμπορίου και της βιομηχανίας. Η υποδομή αυτή δίνει τη δυνατότητα για αναβάθμιση των επιχειρήσεων, ως προς την προστιθέμενη αξία που προσφέρουν και τη διασύνδεση με τις νέες διεθνείς αγορές για τη διάθεση των αγαθών και των υπηρεσιών τους.

Στόχοι της κυβερνητικής πολιτικής είναι:

Η ενίσχυση της οικονομικής μηχανής αξιοποιώντας την πληροφορία ως καθοριστικό παράγοντα στην παραγωγή και προσφέροντας σε πολλούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας την ώθηση για να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους και να αναβαθμίσουν τα προϊόντα / υπηρεσίες τους ως προς την προστιθέμενη αξία που προσφέρουν,

Η αναβάθμιση της βιομηχανίας πληροφορικής και επικοινωνιών σε σημαντικό κλάδο της ελληνικής οικονομίας δίνοντας όμως έμφαση στις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, στην αναδυόμενη βιομηχανία ηλεκτρονικού πληροφοριακού περιεχομένου, στο λογισμικό και τις υπηρεσίες,

Η ανάδειξη της Ελλάδας σε σύγχρονο, διεθνές εμπορικό κέντρο αξιοποιώντας το ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω εικονικών συνδέσεων με τις νέες διεθνείς αγορές για την ανταλλαγή αγαθών, υπηρεσιών, κεφαλαίου,

πληροφορίας και τεχνογνωσίας αξιοποιώντας το σημαντικότερο εθνικό κεφάλαιό μας: το μορφωμένο και εφευρετικό ανθρώπινο δυναμικό.

3.3. ΤΗΛΕΔΙΚΤΥΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

Το τηλεδίκτυο είναι το σώμα εγγραφής των τηλεργαζόμενων στην Ελλάδα, το οποίο έχει ιδρύσει και υποστηρίζει η ΖΕΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ Α.Ε. Σκοποί του τηλεδικτύου θα είναι :

- Να βελτιώσει τη ποιότητα της τηλεργασίας μέσω της χρήσης του Κώδικα Συμπεριφοράς, που θα δημιουργηθεί.
- Να αναπτύξει πρότυπα διασφάλισης ποιότητας για τους τηλεργαζόμενους.
- Να παραχωρήσει εκπαίδευση στους τηλεργαζόμενους .
- Να υποστηρίξει/ενθαρρύνει την διαμόρφωση ομάδων από μέλη του Τηλεδικτύου για σκοπούς "marketing" και για να αυξηθεί η έκταση των υπηρεσιών που προσφέρουν.
- Να παραχωρήσει σε εταιρίες και πιθανούς πελάτες πρόσβαση στη βάση δεδομένων του τηλεδικτύου με τις ικανότητες που διατίθενται.

Οποιοσδήποτε εργαζόμενος μπορεί να γίνει τηλεργαζόμενος και να εγγραφεί στο Τηλεδίκτυο Ελλάδος με την πληρωμή συμβολικής ετήσιας συνδρομής. Οι εγγεγραμμένοι τηλεργαζόμενοι του τηλεδικτύου προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα από ικανότητες, προϊόντα και υπηρεσίες μέσω της τηλεργασίας .

Μόνο οι ατομικοί τηλεργαζόμενοι που θα είναι εγγεγραμμένοι στο τηλεδίκτυο θα έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν το σήμα "Τηλεδίκτυο Ελλάδος". Η εγγραφή στο Τηλεδίκτυο θα ανανεώνεται ετησίως, ενώ σωματεία θα μπορούν επίσης να εγγραφούν στο Τηλεδίκτυο. Η εγγραφή για τα σωματεία θα είναι για οργανισμούς με εργασιακό ή εμπορικό ενδιαφέρον στην τηλεργασία. Η εγγραφή υπάρχει επίσης και για πιθανούς πελάτες που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση στους τηλεργαζόμενους

Σε αυτό το πλαίσιο, η ΖΕΥΣ Συμβούλων Α.Ε. προσφέρει ένα άρτια οργανωμένο και εξοπλισμένο σύστημα για την υποστήριξη της υλοποίησης προγραμμάτων τηλεργασίας από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις απευθυνόμενη σε όλη την Ελληνική επικράτεια.

Μερικές από τις προσδοκίες που βρίσκονται πίσω από αυτή την προσπάθεια, αναφέρονται στη συνέχεια:

- Οι επιχειρήσεις θα επεκτείνουν τα γεωγραφικά τους όρια και θα αποκτήσουν πρόσβαση σε ένα μεγαλύτερο σύνολο του εργατικού δυναμικού.
- Οι προσπάθειες για την αναβίωση των απομακρυσμένων περιοχών θα βρουν ενεργή υποστήριξη.
- Νέες ευκαιρίες θα προσφερθούν στους κατοίκους αυτών των περιοχών.
- Θα ενισχυθεί η προσπάθεια ελάττωσης της εσωτερικής μετανάστευσης από τις επαρχιακές στις αστικές περιοχές.
- Θα ενισχυθεί η δυνατότητα διακράτησης στελεχών από τις επιχειρήσεις κυρίως υψηλής τεχνολογίας και αυτό διότι έχει αποδειχθεί ότι οι εργαζόμενοι σε αυτές τείνουν να γίνουν πιο παραγωγικοί όταν εργάζονται από το σπίτι.

3.4. ΚΕΝΤΡΑ ΤΗΛΕΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πρόκειται για ειδικά διαμορφωμένους χώρους με υπολογιστές που προσφέρουν όλα τα απαραίτητα εργαλεία σε οποιονδήποτε επιθυμεί να τηλεργαστεί.

Στα κέντρα τηλεργασίας υπάρχουν υπολογιστές με πρόσβαση στο διαδύκτιο (Internet) και το κατάλληλο λογισμικό που επιτρέπει στους χρήστες να συνδεθούν με τα γραφεία τους για να εργαστούν.

Τα κέντρα είναι πλήρως εξοπλισμένα με χρήσιμες μηχανές γραφείου, όπως φαξ, εκτυπωτές έγχρωμους και ασπρόμαυρους, ηλεκτρονικούς ψηφιοποιητές εικόνας (Scanner) και τηλέφωνα.

Τον χώρο συνθέτουν μικρά γραφεία, όπως αποκαλούνται θέσεις εργασίας, ανεξάρτητοι μεταξύ τους και με δυνατότητα απομόνωσης από τον υπόλοιπο χώρο. Τα μηχανήματα που αποτελούν τον κοινό εξοπλισμό για όλες τις θέσεις εργασίας βρίσκονται σε χωριστό δωμάτιο, στο οποίο όλοι μπορούν να έχουν πρόσβαση.

Τα Κέντρα Τηλεργασίας δημιουργούνται σε κτήρια ή χώρους που είναι εύκολα προσβάσιμοι από τους εργαζόμενους. Καθένας μπορεί να

εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες που του προσφέρει ενοικιάζοντας τη χρήση της θέσης τηλεργασίας και των μηχανημάτων.

Γωνιές Τηλεργασίας

Πρόκειται για μικρά κέντρα τηλεργασίας, που αποτελούνται συνήθως από έναν ή δύο υπολογιστές.

Στήνονται σε χώρους από τους οποίους διέρχονται επισκέπτες μιας περιοχής με επαγγελματικά ενδιαφέροντα, όπως τα αεροδρόμια, τα λιμάνια ακόμη και τα ξενοδοχεία.

Στα πλαίσια του προγράμματος TEMeTeN δημιουργούνται διάφορες γωνιές τηλεργασίας σε ξενοδοχεία της Ηπείρου. Αυτή τη στιγμή ως κέντρο τηλεργασίας λειτουργεί μόνο το Συνεδριακό κέντρο Διάσελλο στο Μέτσοβο.

Διάσελλο

Μέτσοβο

Νομός Ιωαννίνων 44200

Τηλ. **0656 41719**, 41770 **Φαξ**. 0656 42320

Τοποθεσία : Κάτω από την κεντρική πλατεία.

Περίοδος Λειτουργίας : Όλο το χρόνο.

Υπεύθυνος Φορέας : Ίδρυμα Εγνατία Ηπείρου

Υπεύθυνος : Δασούλας Θεόδωρος - Αντίνα

Τηλέφωνο Υπεύθυνου : 0656 42672

Τρόποι Πληρωμής

Πιστωτικές Κάρτες	✗	
Επιταγές	✗	
Ηλεκτρονική Πληρωμή	✗	
Μετρητά	✓	

Ειδικές Προσφορές :

Αριθμός Αιθουσών : 7

Αριθμός Ατόμων : 500

Συνολική Έκταση : ισόγειο και δύο όροφοι

Μεγαλύτερη Αίθουσα : "Πίνδος", 220 άτομα

Περιγραφή Αιθουσών : Αίθουσα ΖΥΓΟΣ : Μετατρέψιμη κατά περίπτωση σε αίθουσα στρογγυλής τράπεζας (50 ατόμων), διαλέξεων (80 ατόμων) και διδασκαλίας (40 ατόμων). Στην αίθουσα υπάρχει πλήρης τεχνικός εξοπλισμός για ταυτόχρονη μεταφραστική κάλυψη σε 7+1 γλώσσες, και ασύρματη infra- red εκπομπή σε ειδικούς δέκτες συνέδρων, με επιλογή από 12 κανάλια, προβολές διαφανειών, slides και φιλμ σε σταθερή οθόνη, μικροφωνική εγκατάσταση τύπου panel κινητή ή ενσύρματη με δυνατότητα μαγνητοφώνησης και ελέγχου ήχου από την αίθουσα κεντρικού ελέγχου, χρήση video- projector για τηλεόραση, video και υπολογιστή. Αίθουσα

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ: Μετατρέψιμη κατά περίπτωση σε αίθουσα στρογγυλής τράπεζας (18 ατόμων), διαλέξεων (60 ατόμων), διδασκαλίας (35 ατόμων). Στην αίθουσα υπάρχει πλήρης τεχνολογικός εξοπλισμός για ταυτόχρονη μεταφραστική κάλυψη σε 2+1 γλώσσες, και ασύρματη infra- red εκπομπή σε ειδικούς δέκτες συνέδρων, με επιλογή από 12 κανάλια, μικροφωνική εγκατάσταση τύπου panel κινητή ή ενσύρματη με δυνατότητα

μαγνητοφώνησης και ελέγχου ήχου από την αίθουσα κεντρικού ελέγχου. Αίθουσες συναντήσεων εργασίας ΑΩΟΣ, ΑΡΑΧΘΟΣ, ΑΛΙΑΚΜΩΝ, και ΑΧΕΛΩΟΣ χωρητικότητας 15-40 ατόμων, για ομάδες εργασίας, συσκέψεις, στρογγυλές τράπεζες, συναντήσεις για επιμέρους αναφορές και προετοιμασία ομιλητών. Οι αίθουσες παρέχουν τη δυνατότητα χρήσης οπτικοακουστικών μέσων (overhead, slide, video projector) με προβολή σε κινητή οθόνη διαφόρων μεγεθών και χρήση πίνακα και flip chart. Κύρια αίθουσα ΠΙΝΔΟΣ: Μετατρέψιμη κατά περίπτωση σε αίθουσα διαλέξεων (220 ατόμων), στρογγυλής τράπεζας (70 ατόμων), διδασκαλίας (40 ατόμων). Στην αίθουσα υπάρχει πλήρης τεχνολογικός εξοπλισμός για ταυτόχρονη μεταφραστική κάλυψη σε 3+1 γλώσσες, και ασύρματη infra-red εκπομπή σε ειδικούς δέκτες συνέδρων, με επιλογή από 12 κανάλια, προβολές διαφανειών, slides και φιλμ σε σταθερή ή σε κινητές οθόνες για ταυτόχρονη πολλαπλή προβολή, μικροφωνική εγκατάσταση τύπου panel κινητή ή ενσύρματη με δυνατότητα μαγνητοφώνησης και ελέγχου ήχου από την αίθουσα κεντρικού ελέγχου, χρήση video-projector για τηλεόραση, video και υπολογιστή, βιντεοσκόπηση και μετάδοση εικόνας στο χώρο υποδοχής του Συνεδριακού Κέντρου. Το Κέντρο Παροχής Υπηρεσιών ΠΗΓΗ, εκτός από τα γραφεία Διοίκησης περιλαμβάνει την Γραμματεία του Συνεδριακού Κέντρου που εκτός από τις δυνατότητες δακτυλογράφησης, επεξεργασίας, εκτύπωσης και αναπαραγωγής κειμένων, παραγωγής υλικού, fax, κλπ., παρέχει και δυνατότητες απομαγνητοφώνησης, χρήσης υπολογιστή από συνέδρους και παραγωγής

συνεδριακού υλικού (folders, badges, προγραμμάτων, πινακίδων κ.α.) Εκθεσιακός χώρος ΦΤΕΛΙΑ: σύμβολο δέντρου κάμπου- 250τ.μ. περίπου, που με τα φωτιστικά και τον εξοπλισμό του καλύπτει ανάγκες επιδείξεων, παρουσιάσεων και εκθέσεων.

Στο συνεδριακό Κέντρο υπάρχουν επίσης η τραπεζαρία ΒΑΤΡΑ, το παραδοσιακό σαλόνι ΔΕΣΠΟΤΙΚΟ, το μπαρ ΑΠΑΓΚΙΟ και το ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟ περιπτερο.

Υπηρεσίες Συνεδριακού Κέντρου

Απτικοακουστικός εξοπλισμός	✓	Εξοπλισμός Τηλεδιάσκεψης	✓	Μετάφραση - Μεταγλώττιση	✓	Τηλεργασία	✓
Κατατήσεις ενοδοχείου	✓	Αίθουσα Συνεστιάσεων	✓	Χώρος Υποδοχής	✓	Αξιοθέατα	✓
Ενέργεια	✓	Εκθεσιακός Χώρος	✓	Φροντίδα Παιδιών	✗	Πρόσβαση στο Διαδίκτυο	✓
Γραμματειακή υποστήριξη	✓	Διαμονή	15 δίκλινα και 2 μονόκλινα	Μπαρ	✓	Πάρκινγκ	✗
Άλλο	✓	γραφείο τύπου, ενημέρωσης και πληροφόρησης.					

Υπηρεσίες ΜΥΡΤΑΛΗ

Όμως ο χώρος είναι ένα μόνο απαραίτητο στοιχείο για να τηλε-εργατεί κάποιος. Οι υπηρεσίες που προσφέρονται στις γωνιές τηλε-εργασίας επιτρέπουν στον χρήστη να συνδεθεί με το δίκτυο EPIRUS-Net και να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες τηλε-εργασίας του εξυπηρετή ΚΑΣΣΩΠΗ.

Web Server - Εξυπηρετής

Πρόκειται για μία εφαρμογή που επιτρέπει στους χρήστες του διαδικτύου (Internet) να δουν πληροφορίες που υπάρχουν σε ηλεκτρονικές σελίδες σχετικές με κάποιο θέμα, μία εταιρεία ή έναν οργανισμό.

Ο χρήστης του διαδικτύου έχει τη δυνατότητα να μετακινηθεί στις σελίδες με τον τρόπο που εκείνος επιλέγει (όχι πάντα σειριακά όπως σε

ένα βιβλίο), με τη βοήθεια προγραμμάτων αναζήτησης (web browsers), όπως είναι τα Internet Explorer και Netscape Navigator.

Στα πλαίσια του προγράμματος TEMeTeN έχει δημιουργηθεί ένας εξυπηρετής με πληροφορίες σχετικές με τον Τουρισμό και την Τηλεργασία στην Ήπειρο, τον οποίο ονομάζουμε "Κασσώπη".

Σκοπός του εξυπηρετή "Κασσώπη" είναι να ενημερώνει τον επισκέπτη της Ηπείρου για τις δυνατότητες της περιοχής, να τον βοηθάει να διοργανώσει το ταξίδι του και τη διαμονή του, να τον εξυπηρετεί όταν είναι απαραίτητο να εκτελέσει κάποια εργασία με υπολογιστή και βρίσκεται για διακοπές στην Ήπειρο. Έτσι γίνεται χρήσιμος για όλους τους επισκέπτες της περιοχής ανεξάρτητα από το αν ο λόγος επίσκεψης είναι καθαρά ψυχαγωγικός ή και επαγγελματικός.

3.5. Η ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ INTERAMERICAN ΚΑΙ ΔΕΛΤΑ

Δημιουργία Δομών – Ανταλλαγή Εμπειριών – Εκπαίδευση Εκπαιδευτών

Η διεξαγωγή μελέτης σε επιλεγμένα τμήματα των εταιρειών που συμμετέχουν στην πρόταση (Interamerican και ΔΕΛΤΑ) μέσα από την οποία θα αναδειχτούν οι ανάγκες που προκύπτουν από την εισαγωγή διαδικασιών ολικής ποιότητας. Τα αποτελέσματα θα οδηγήσουν στη διαμόρφωση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος βάσει του οποίου θα καταρτιστεί η ομάδα-στόχος, η οποία θα υποστηρίξει τη λειτουργία του μοντέλου EFQM. Η γεωγραφική κατανομή των επιχειρήσεων κάνει αναγκαία τη χρησιμοποίηση μεθόδων εκπαίδευσης από απόσταση, με

χρήση του δικτύου των επιχειρήσεων ή με χρήση του δικτύου του ΟΤΕ. Θα υλοποιηθεί εκπαιδευτικό λογισμικό πολυμέσων, είτε σε μορφή CD-ROM είτε σε μορφή προσπελάσιμη από το Internet. Η ανάπτυξη του θα γίνει με συνεργασία όλων των φορέων που συμμετέχουν στην πρόταση με επικεφαλής το BULL ADVANCED TRAINING CENTER. Το σκεπτικό της υλοποίησης του λογισμικού είναι η διάχυση της τεχνογνωσίας έτσι ώστε οι συμμετέχουσες εταιρείες να μπορούν μετά το τέλος του προγράμματος να προσαρμόζουν, να επεκτείνουν και να κατασκευάζουν εκπαιδευτικό λογισμικό με ίδια μέσα. Θα πρέπει να δημιουργηθεί μια επιλεγμένη ομάδα εκπαιδευτών σε κάθε φορέα που θα στηρίξει τη διάδοση του μοντέλου μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος. Ο πυρήνας αυτών των εκπαιδευτών θα ενημερωθεί για τις νέες τεχνολογίες, για θέματα ολικής ποιότητας και για τον τρόπο υποστήριξης και παροχής συμβουλών σχετικά με τις αλλαγές που προκύπτουν από την εφαρμογή του μοντέλου και την καινούρια μορφή εκπαίδευσης. Βασικό στοιχείο στο πλαίσιο της εκπαίδευσης εκπαιδευτών αποτελεί η επίσκεψη των εκπαιδευτών σε ανάλογους οργανισμούς του εξωτερικού που εφαρμόζουν το μοντέλο EFQM.

Σε διακρατικό επίπεδο οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν έχουν σαν στόχο την ανταλλαγή τεχνογνωσίας σε θέματα μελετών και ανάλυσης εκπαιδευτικών αναγκών. Θα γίνει ανταλλαγή γνώσεων σε θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού και ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού και σε θέματα μεθόδων χρήσης των νέων εκπαιδευτικών εργαλείων.

Ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση σε επιχειρήσεις με περισσότερους από 100 εργαζόμενους.

Η δράση αυτή αναφέρεται στην ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση και το αντικείμενο της σχετίζεται με θέματα ολικής ποιότητας. Προβλέπεται πρόγραμμα κατάρτισης 120 ωρών ανά άτομο σε 60 άτομα.

Η εξάσκηση θα περιλαμβάνει θεωρητική κατάρτιση, πρακτική εξάσκηση και πιλοτικό τμήμα εκπαίδευσης από απόσταση με τη χρήση του διαδικτύου.

Ενίσχυση για τη δημιουργία σταθμών τηλεματικών κέντρων εξ αποστάσεως κατάρτισης.

Μέσω αυτής της δράσης θα δημιουργηθεί πιλοτική δομή εκπαίδευσης από απόσταση, με τη δυνατότητα δημιουργίας εκπαιδευτικών κέντρων σε βασικούς κόμβους των εταιρειών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Βάσει αυτών, θα δημιουργηθούν στις εγκαταστάσεις των ΔΕΛΤΑ και INTERAMERICAN εκπαιδευτικοί server οι οποίοι θα περιέχουν το εκπαιδευτικό ή πληροφοριακό λογισμικό που θα αναπτυχθεί στα πλαίσια του προγράμματος και όποιο άλλο υλικό κριθεί απαραίτητο και θα έχουν μόνιμη σύνδεση με το Internet. Θα επιλεγούν 3 κόμβοι της ΔΕΛΤΑ και 2 της INTERAMERICAN, στους οποίους θα εγκατασταθεί εξοπλισμός με πρόσβαση στο Internet, έτσι ώστε να είναι δυνατή η προσπέλαση των εκπαιδευτικών server οι οποίοι θα αποτελούν τα κέντρα ελέγχου, ενημέρωσης και μεταφοράς τεχνογνωσίας.

Τα εκπαιδευτικά κέντρα θα υποστηριχτούν από το δίκτυο του ΟΤΕ και θα έχουν τη δυνατότητα να υποστηρίξουν ασύγχρονες μορφές εκπαίδευσης. Σε αυτή την τηλεματική μορφή εκπαίδευσης θα χρησιμοποιηθούν τα εκπαιδευτικά πακέτα που θα αναπτυχθούν ή θα αγοραστούν στα πλαίσια του προγράμματος. Στην περίπτωση της ασύγχρονης εκπαίδευσης θα υπάρχει χρονοδιάγραμμα που θα προσφέρει τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους μέσω e-mail να λύνουν τις απορίες τους. Ειδικά για τη ΔΕΛΤΑ, επειδή το δίκτυο που έχει στις εγκαταστάσεις της είναι πολύ ισχυρό, θα γίνει πιλοτική προσπάθεια υποστήριξης σύγχρονης μορφής εκπαίδευσης με χρήση δυνατοτήτων Video conference.

Σε διακρατικό επίπεδο στόχος της δράσης είναι η ανταλλαγή τεχνογνωσίας σε θέματα εκπαίδευσης από απόσταση και η εγκατάσταση ενός web server στη ΔΕΛΤΑ ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί σαν κόμβος αποθήκευσης και ανταλλαγής υλικών μεταξύ των διακρατικών εταιριών.

Παροχή συμβουλών στους εργαζόμενους.

Οι εκπαιδευτικοί server και τα εκπαιδευτικά κέντρα των ΔΕΛΤΑ και INTERAMERICAN που θα χρησιμοποιηθούν για την εξ αποστάσεως

εκπαίδευση θα υποστηρίξουν δυνατότητες παροχής συμβουλών και πληροφοριών με στόχο την ενημέρωση των εργαζομένων για εκπαιδευτικά προγράμματα, νομοθετικά θέματα, τις εξελίξεις στον επαγγελματικό τους χώρο κλπ. Οι φορείς της κοινοπραξίας θα εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες του Internet για διακίνηση πληροφοριών, εγκυκλίων, οδηγιών κλπ με την εισαγωγή του ενημερωτικού υλικού στα εκπαιδευτικά κέντρα των φορέων, τα οποία θα ενημερώνονται άμεσα και θα διακινούν πληροφορίες για όλα τα θέματα που ενδιαφέρουν τις 2 επιχειρήσεις. Η δομή πληροφόρησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για ενημέρωση του κοινού και των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, βιομηχανιών κλπ για τις υπηρεσίες του οργανισμού.

Δίκτυα πρόβλεψης και ανάλυσης.

Ο σχεδιασμός και η αποτελεσματικότητα των πολιτικών που στοχεύουν στην στήριξη της απασχόλησης στους τομείς Ασφαλείων και Τροφίμων προϋποθέτουν την εξασφάλιση μιας διαρκούς αποτύπωσης της διάρθρωσης της ειδικής αγοράς εργασίας στους παραπάνω τομείς. Είναι λοιπόν εμφανής η ανάγκη εξειδικευμένου μηχανισμού τεκμηρίωσης και ανάλυσης των πληροφοριών. Στα πλαίσια επομένως αυτής της δράσης θα γίνει μια προσπάθεια να αναπτυχθεί σε πιλοτική μορφή η δομή ενός παρατηρητηρίου απασχόλησης προσαρμοσμένου κυρίως στις ανάγκες της ΔΕΛΤΑ, το οποίο όμως θα περιέχει και αριθμό στοιχείων σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρονται από την INTERAMERICAN. Η δράση αυτή θα προτείνει εκτός των εθνικών και περιφερειακών εργαλείων συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών και συμπληρωματικές τεχνικές και μεθόδους. Η δομή του παρατηρητηρίου αγοράς θα υποστηρίζεται και από ειδικά σχεδιασμένο επιχειρησιακό σχήμα.

Η ενέργεια δημιουργίας του Πληροφοριακού Συστήματος Παρατηρητηρίου Απασχόλησης και Επαγγελματικής Κατάρτισης θα βασίζεται σε μελέτη μεθόδων και τεχνικών συλλογής και επεξεργασίας των στοιχείων που αφορούν τις επιλεγμένες ειδικές αγορές εργασίας και θα καταλήγει στη διαμόρφωση:

Των ποιοτικών προδιαγραφών οργάνωσης, συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων

Της κατάλληλης φόρμας για τη συλλογή των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών της δοσμένης αγοράς εργασίας

Των αναλυτικών προτάσεων για τη δόμηση και λειτουργία της βάσης δεδομένων

Της πειραματικής τροφοδοσίας του πληροφοριακού συστήματος με δεδομένα που θα προκύψουν από τις μελέτες

Της εκπαίδευσης του προσωπικού συλλογής διαχείρισης και επεξεργασίας των βάσεων δεδομένων

Των στοιχείων που θα προκύψουν τα οποία και θα τροφοδοτήσουν το πληροφοριακό σύστημα το οποίο με τη σειρά του θα τροφοδοτήσει το παρατηρητήριο και το οποίο θα μπορεί να δίνει πληροφορίες σχετικές με:

Ποιο-τι καταρτιζόμενο δυναμικό υπάρχει

Ποιες-τι υπαρκτές ή διαμορφούμενες θέσεις εργασίας μπορούν να υποδεχτούν το καταρτιζόμενο δυναμικό

Ποιες-τι παραγωγικές αλλαγές διαμορφώνουν αντίστοιχες ανάγκες-αλλαγές στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού.

Σε διακρατικό επίπεδο στόχος της δράσης είναι η ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων σχετικά με τα παρατηρητήρια αγοράς.

Διασύνδεση επιχειρήσεων, επιμελητηρίων εργατικών κέντρων με κέντρα πρόβλεψης.

Σε διακρατικό επίπεδο η ενέργεια που περιλαμβάνεται είναι η διασύνδεση της επιχείρησης με άλλους ομοειδείς οργανισμούς για ανταλλαγή τεχνογνωσίας σε θέματα σχετικά με την εφαρμογή διαδικασιών ολικής ποιότητας και με το μοντέλο EFQM, διασύνδεση των ελληνικών φορέων με κόμβους στο εξωτερικό ώστε να ανταλλάσσεται πληροφορία σχετικά με θέματα ολικής ποιότητας.

ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΡΦΩΝ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού που θα δείχνει σε πιλοτικό επίπεδο τις δυνατότητες της τηλε-εργασίας όσον αφορά τις ανάγκες των συμμετεχόντων επιχειρήσεων. Το παράδειγμα θα γίνει με την εφαρμογή της τηλε-εργασίας με ένα τηλε-εργαζόμενο σε κάθε φορέα.

Σε διακρατικό επίπεδο προβλέπεται η ανταλλαγή απόψεων και υπαρχόντων εμπειριών.

Κίνητρα για την υιοθέτηση ευέλικτων μορφών παραγωγής και διαδικασιών επιχειρηματικού ανασχεδιασμού και προσδιορισμός των αναγκών σε θέματα κατάρτισης και εργατικού δυναμικού.

Η δημιουργία πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης των ενεργειών επαγγελματικής κατάρτισης για την ΔΕΛΤΑ και την INTERAMERICAN. Στο σύστημα αυτό θα καταγράφονται όλες οι ενέργειες κατάρτισης και θα μπορεί να δώσει στοιχεία για την αξιολόγηση τόσο των αντικειμένων που διδάσκονται όσο και στοιχεία σχετικά με την αξιολόγηση των εκπαιδευομένων. Το σύστημα θα επεξεργάζεται στατιστικά τα συμπεράσματα και αποτελέσματα της παρακολούθησης του εργατικού δυναμικού σε σχέση με τα σεμινάρια που παρακολούθησε. Έτσι θα γίνεται αξιολόγηση του ανθρώπινου δυναμικού, ανασχεδιασμός των ανθρώπινων πόρων και κάλυψη των θέσεων της ολικής ποιότητας από κατάλληλα άτομα

Ενέργειες ευαισθητοποίησης στη βιομηχανική μεταβολή.

Η δράση αυτή περιλαμβάνει την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση του κοινού όσον αφορά τα αποτελέσματα του προγράμματος. Σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος θα διαδίδονται τα αποτελέσματα κάθε δράσης μέσα από :

- διοργάνωση ημερίδων
- συμμετοχή σε εκδηλώσεις με παρουσίαση του προγράμματος
- δημιουργία σχετικών εντύπων
- σταθερή ενημέρωση προς κάθε ενδιαφερόμενο
- δημιουργία ιστοσελίδων για διάχυση των αποτελεσμάτων τόσο εντός των επιχειρήσεων αλλά και όλης της Ελλάδας.

Σε διακρατικό επίπεδο οι ενέργειες θα έχουν σαν στόχο να διαδώσουν τα αποτελέσματα του προγράμματος μέσα από περιοδικά, ημερίδες και το Internet. Θα φτιαχτεί μια κοινή αναφορά στα Αγγλικά με τα αποτελέσματα του διακρατικού προγράμματος και των εθνικών προγραμμάτων. Η αναφορά αυτή θα περιλαμβάνει και την αξιολόγηση των προγραμμάτων.

3.6. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ SWANS

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Το Αστικό πιλοτικό πρόγραμμα SWANS έχει βασικό του στόχο να ανακόψει την εξάρτηση της περιοχής της Δ.Αθήνας από το κέντρο της Αθήνας και να ενισχύσει την κεντρικότητα των δημοτικών πυρήνων με σκοπό την παραπέρα οργάνωση και ανάπτυξή τους. Παράλληλα το έργο στοχεύει στη δημιουργία μιας βιώσιμης δομής που θα αναβαθμίσει τη διαδικασία παραγωγής και θα προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης για τον τοπικό πληθυσμό και μάλιστα σε κεντρικούς πόλους της περιοχής, που θα είναι προσπελάσιμοι μέσω δημοσίων συγκοινωνιών. Οι Νέες Τεχνολογίες αποτελούν βασικό εργαλείο σε αυτή την προσπάθεια, ιδιαίτερα η τηλεματική και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Αυτές οι καινοτομίες μπορούν να δώσουν την απαραίτητη πληροφόρηση για την πρόσβαση και την εκμετάλλευση αυτών των νέων ευκαιριών απασχόλησης και υπηρεσιών. Το SWANS φιλοδοξεί να αναβαθμίσει τα διαδημοτικά κέντρα των Δήμων Αιγάλεω, Περιστερίου, και Αγίων Αναργύρων με σκοπό να προσελκύσει ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και να κατευθύνει την ανάπτυξη της περιοχής προς μια ορθολογικότερη βάση. Το ανώτερο μέσα σε 5 χρόνια από τη λήξη του προγράμματος αναμένονται τα αποτελέσματά του, εάν υποθεθεί ότι το τρέχον κοινωνικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον εξελιχθεί ομαλά. Το συνολικό πρόγραμμα είναι καινοτόμο από

τη στιγμή που σκοπεύει την επιτυχία πολλαπλών αντικειμένων αστικής παρέμβασης και στόχων οι οποίοι διέπονται από το πνεύμα της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι κύριες καινοτόμες λειτουργίες του SWANS είναι:

1. Τηλεργασία
2. Χρησιμοποίηση των τηλεματικών εφαρμογών στη διαχείριση των μέσων μεταφοράς.
3. Χρησιμοποίηση των τηλεματικών εφαρμογών στην ασφαλή κυκλοφορία των πεζών.
4. Χρησιμοποίηση των τηλεματικών εφαρμογών στο σχέδιο έγκαιρης τροφοδοσίας.
5. Χρησιμοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη καθημερινή λειτουργία των ειδικών υπηρεσιών.

Συνδυάζονται βασικοί δομικοί στόχοι (ανάπτυξη των τοπικών κέντρων, ανεργία, επαγγελματική κατάρτιση, κοινωνικός αποκλεισμός, ενδυνάμωση των βιώσιμων μεταφορικών προσεγγίσεων) μέσω μιας διαχείρισης που επικεντρώνεται σε ένα αστικό σύστημα χαμηλού κόστους και με άμεση συμμετοχή των σχετικών φορέων (ΜΜΕ, εργατικό δυναμικό, χρήστες). Αυτή η στρατηγική περιέχει κάποιους κινδύνους όπως: το ανεπαρκές και απαγορευτικό νομικό πλαίσιο που διέπει την παροχή εκ μέρους των Δήμων υπηρεσιών και αγαθών, και την απρόβλεπτη αντίδραση των σχετικών ΜΜΕ. Αυτοί οι κίνδυνοι μπορούν να ελαχιστοποιηθούν καθώς η δομή του προγράμματος διασφαλίζει ότι δεν θα υπάρξουν αρνητικά αποτελέσματα σε μία δράση εάν κάποια άλλη αποτύχει ή καθυστερήσει.

ΔΟΜΗ

Το Α.Π.Π SWANS είναι δομημένο γύρω από 5 μέτρα καθένα από τα οποία περιλαμβάνει έναν αριθμό σχετικά ανεξάρτητων ΔΡΑΣΕΩΝ. Κάθε μία από αυτές τις δράσεις απαιτεί μία σειρά από ΣΤΑΔΙΑ προς εφαρμογή, ξεκινώντας συνήθως από το «Σχεδιασμό της δράσης» και καταλήγοντας στην « αξιολόγηση της δράσης», στο τέλος της διαδικασίας. Οι δράσεις αυτές έχουν υψηλή ανεξαρτησία μεταξύ τους και κατά συνέπεια κάθε καθυστέρηση σε κάποια από αυτές δεν έχει αρνητική επίδραση στις άλλες και η μοναδική απώλεια είναι η μείωση του γενικού επιπέδου συνεργίας.

Αυτή η κάθετη δομή υποστηρίζεται από έναν αριθμό οριζόντιων ενεργειών υποστήριξης. Πρόκειται για μια σειρά ερευνών, συστηματικών μελετών και αναλύσεων για την ενίσχυση και την καθοδήγηση του σχεδιασμού των τεχνικών συνισταμένων των ΜΕΤΡΩΝ και των ΔΡΑΣΕΩΝ και είναι οι ακόλουθες:

ΕΝΕΡΓΕΙΑ I - Έρευνα δραστηριοτήτων, μετακινήσεων και αναγκών πληροφόρησης των δυνητικών χρηστών (σύνολο κατοίκων και εταιρείες) εντός την Δυτικής Αθήνας, η οποία πραγματοποιείται στην έναρξη του έργου.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ II - Εκτίμηση χαρακτηριστικών παραμέτρων της αγοράς εργασίας και των ΜΜΕ στην Δυτική Αθήνα.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ III - Σχεδιασμός συστήματος. Αφορά στον σχεδιασμό του συνόλου των ΔΡΑΣΕΩΝ, στην καθοδήγηση του σχεδιασμού της κάθε μίας ΔΡΑΣΗΣ, κλπ.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ IV - Αρχιτεκτονική συστήματος. Αφορά στην τεχνολογία και τη δομή των εφαρμογών τηλεματικής που θα εγκατασταθούν.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ V - Παρακολούθηση του έργου.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ VI - Αξιολόγηση & έλεγχος ποιότητας.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ VII - Συντονισμός και διαχείριση του έργου.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι στόχοι αυτοί είναι πολύ σημαντικοί δεδομένης της περιορισμένης έκτασης εφαρμογής των περισσότερων δράσεων. Ορισμένοι από τους αναμενόμενους στόχους του προγράμματος είναι :

Απασχόληση. 24 θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης. 12 σε ολόκληρο το ΔΙΚΕΔΙΠ και 12 στη διαδρομή του μίνι μπάς. 40 θέσεις χειριστών τηλεματικής (teleworkers), οι οποίοι είναι σήμερα άνεργοι. 16 θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης στην υπηρεσία ελέγχου. 40 εργαζόμενοι και τεχνικοί για την υπηρεσία προωθήσεως

Εκπαίδευση. 120-148 άτομα (κυρίως από κοινωνικά απομονωμένες ομάδες, όπως οι μετανάστες, πρώην τοξικομανείς ή επαναπατριζόμενοι) στην τηλεργασία, στις λειτουργίες του ΔΙΚΕΔΙΠ και στο σχέδιο Εκτάκτων Αναγκών

Παραγωγικότητα. Σχετική μείωση της παραγωγής των ΜΜΕ ύψους 5-10% (30-50 επιχειρήσεις αναμένεται να συμμετέχουν) που θα οφείλεται στη λειτουργία της Μονάδας Υποστήριξης ΜΜΕ και της τηλεργασίας. Μείωση της διάρκειας της ανεργίας και αύξηση της ικανοποίησης από την εργασία μέσω της καλύτερης επαγγελματικής πληροφόρησης. Περισσότερος ελεύθερος χρόνος λόγω της τηλεργασίας και λιγότερες μετακινήσεις (περίπου 1 εργατώρα ανά ημέρα ανά άτομο)

Τοπική αγορά ΜΜΕ. Αύξηση του κύκλου εργασιών λόγω της καλύτερης χρήσης των πληροφοριών και της γεωγραφικής προσπελασιμότητας προς τα εμπορικά κέντρα των περιοχών

Μετακινήσεις και κυκλοφορία. 2.000.000 επιβάτες ανά χρόνο αναμένεται να εξυπηρετήσει το μίνι-μπάς. Αναμένεται επίσης ότι θα υπάρξει μια μετατόπιση της τάξης του 1-3% από τη χρήση του αυτοκινήτου προς τη χρήση των μίνι-μπάς και το περπάτημα

Ασφάλεια. Μηδενικά ατυχήματα για τους πεζούς στις 4 διασταυρώσεις

Ρύπανση / Ενέργεια. Αν και δεν μπορεί να εκτιμηθεί άμεσα, η μείωση της ρύπανσης θα είναι ανάλογη με τη μείωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, τις μικρότερες αποστάσεις μετακινήσεων και τις λειτουργικές τροποποιήσεις που θα γίνουν.

Παρότι, μία ανάλυση κόστους-οφέλους δεν είναι δυνατό να γίνει στο παρόν στάδιο, φαίνεται ότι η βιωσιμότητα του προγράμματος είναι εξασφαλισμένη τόσο από τεχνικής όσο και από οικονομικής πλευράς και οφείλεται στις δυνατότητες επέκτασης των περιορισμένων σε κλίμακα πιλοτικών δράσεων που εξετάσαμε.

3.7. ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Αστικού Πιλοτικού Προγράμματος SWANS ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) δημιούργησε την Μονάδα Υποστήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (Μ.Υ.Μ.Μ.Ε). Η

μονάδα απευθύνεται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) των εννέα δήμων της Δ. Αθήνας και δημιουργήθηκε για να βοηθήσει τις ΜΜΕ:

- Στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσω της πληροφόρησης
- Στην αύξηση της παραγωγικής ευελιξίας
- Στη μείωση του κόστους
- Στο άνοιγμα νέων αγορών
- Στην καλύτερη προβολή των προϊόντων τους

Οι υπηρεσίες που παρέχει η Μονάδα περιλαμβάνουν:

- Γνωστοποίηση των χρηματοδοτικών πηγών και ενισχύσεων της Ε.Ε
- Βοήθεια στην αναζήτηση ευκαιριών σε εξωτερικές αγορές – αναζήτηση συνεταιριών / συνεργατών.
- Δημοσιεύσεις διαγωνισμών κρατικών προμηθειών των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες.
- Συμπλήρωση και υποβολή αιτήσεων συμμετοχής σε κοινοτικά προγράμματα που μπορούν να συμμετάσχουν και να χρηματοδοτηθούν.
- Συμβουλές σε θέματα Marketing, διαφήμισης.
- Κατάρτιση επιχειρηματικών σχεδίων.
- Διοργάνωση σεμιναρίων τόσο σε κλαδικά ζητήματα όσο και σε συγκεκριμένα θεματικά αντικείμενα(οικονομικά, διοίκησης, marketing, τεχνικές πωλήσεων, franchising, Microsoft Office, Internet κ.α.)
- Διεξαγωγή ομιλιών με ομιλητές στελέχη επιχειρήσεων και θέματα όπως το ΕΥΡΩ, το χρηματιστήριο, τις τραπεζικές συναλλαγές μέσω δικτύου κ.α.
- Έκδοση περιοδικού με άρθρα οικονομικού και επιχειρηματικού περιεχομένου.

Παροχή υπηρεσιών Internet

Από τον Μάρτιο του 1997, ο ΑΣΔΑ προσφέρει, ως παροχέας υπηρεσιών Internet στις επιχειρήσεις της Δυτικής Αθήνας, μια σειρά από υπηρεσίες Internet οι οποίες περιλαμβάνουν:

- Δωρεάν συνδέσεις στον κόμβο Internet του ΑΣΔΑ
- Δημιουργία σελίδων στον παγκόσμιο ιστό (WWW) του Internet.
- Δωρεάν φιλοξενία στο Internet (WWW-χώρος 5 Mb)
- Φιλοξενία ονόματος επιχείρησης (www.ονομα_επιχείρησης.gr)
- Δωρεάν εκπαιδευτικά σεμινάρια
- Ενοικίαση χώρου στον server του ΑΣΔΑ, Μισθωμένες γραμμές
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες Ηλεκτρονικού Εμπορίου

Κέντρο τηλεργασίας

Η Μονάδα διαθέτει 14 θέσεις τηλε-εργασίας, πλήρως εξοπλισμένες με

υπολογιστές τελευταίας τεχνολογίας, fax, εκτυπωτή, scanner και plotter. Επίσης παρέχεται πρόσβαση, μέσω Internet, σε Ελληνικές και Ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων, το Ελληνικό και ξένα χρηματιστήρια και αγορές, καθώς και άλλες πηγές επιχειρηματικού

ενδιαφέροντος. Οι θέσεις αυτές παρέχονται δωρεάν στους εργαζόμενους και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Δ. Αθήνας.

3.8. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η χώρα μας με το μεγαλύτερο μέρος της αποτελούμενο από νησιωτικές και ορεινές περιοχές είναι ίσως το ιδανικό έδαφος για την εφαρμογή και ανάπτυξη της τηλεργασίας. Αυτό συμβαίνει γιατί η νέα αυτή μορφή εργασίας είναι εκείνη που κυρίως "μεταφέρει" την εργασία στον

χώρο διαμονής των εργαζομένων μειώνοντας τις δυσκολίες ανάπτυξης της απασχόλησης που συσχετίζονται με την υλοποίηση επενδύσεων μεγάλου κόστους και βαριάς μορφής. Κάτι παραπάνω από μια απλή επένδυση "εντάσεων εργασίας" πρέπει να θεωρηθεί κάθε επένδυση που αφορά την υλοποίηση δράσεων τηλεργασίας στην Ελληνική περιφέρεια. Είναι για την ακρίβεια η ταχύτερη και ευέλικτη μεταφορά του "όγκου της εργασίας" οπουδήποτε, στηριζόμενη στην χρήση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των σύγχρονων τηλεπικοινωνιών.

Οι προαναφερθείσες προτάσεις, σε συνδυασμό με τα γενικά στοιχεία που προηγήθηκαν για την τηλεργασία, δημιουργούν άμεσα και δικαιολογημένα μερικά κρίσιμα ερωτήματα και προβληματισμούς σχετικά με την ανάπτυξη της τηλεργασίας στην Ελλάδα. Υπάρχει στην χώρα μας η κατάλληλη τεχνολογική υποδομή στις τηλεπικοινωνίες; υπάρχει επαρκής γνώση σχετικά με τις τεχνολογίες της πληροφορικής; Είναι ο Έλληνας από την φύση του καλός δέκτης εφαρμογής της τηλεργασίας; Και ίσως το κρίσιμότερο ερώτημα. Τι είναι αυτό που θα δώσει την απαραίτητη ώθηση για την γρήγορη ανάπτυξη της τηλεργασίας στην Ελλάδα;

Οι απαντήσεις όπως θα δούμε είναι εντυπωσιακά απλές και ίσως περισσότερο θετικές από το αναμενόμενο, λαμβάνοντας υπόψη μας ότι η χώρα μας δεν έχει δείξει ότι μπορεί εύκολα να απορροφά και να εφαρμόζει ως πρωτοπόρος, αλλαγές σε κρίσιμους τομείς όπως είναι ο τομέας του περιβάλλοντος εργασίας.

Ποιά είναι λοιπόν η αναγκαία τηλεπικοινωνιακή υποδομή για την ανάπτυξη της τηλεργασίας; Η παγκόσμια προσπάθεια για την μετάδοση δεδομένων μέσω δικτύων τηλεματικής με το χαμηλότερο δυνατό κόστος οδήγησε στην ανακάλυψη νέων εργαλείων μετάδοσης που είναι εφαρμόσιμα χρησιμοποιώντας την υποδομή απλών τηλεπικοινωνιακών δικτύων, όπως οι τηλεφωνικές γραμμές. Το Internet αξιοποίησε την απλή τηλεφωνική γραμμή ως ένα ισχυρότατο μέσο μετάδοσης δεδομένων με χαμηλό κόστος. Πρόσφερε την δυνατότητα να στηρίζονται οι "κορμοί παγκόσμιας διασύνδεσης" σε χαμηλού σχετικά κόστους τεχνολογικές λύσεις και επομένως να δίνουν καλές ευκαιρίες γρήγορης ανάπτυξης τους. Αρκεί να αναφερθεί ότι το 1995 η σύνδεση των Ελλήνων χρηστών Internet με το εξωτερικό γινόταν με μία μόνο γραμμή ταχύτητας 512K μέσω I.T.E.

Σήμερα, και το πιθανότερο είναι και τώρα που γίνεται αναφορά να έχει αυξηθεί, υπάρχουν τουλάχιστον 18 ανεξάρτητες συνδέσεις των 2M και 50 γραμμές των 128K μεταξύ Ελληνικών φορέων παροχής υπηρεσιών internet και του παγκοσμίου δικτύου σε Ευρώπη και Η.Π.Α. Επίσης το 1995 είχε σύνδεση μόνο η Αθήνα, Ηράκλειο, Πάτρα και Θεσσαλονίκη (και οι άλλες περιοχές έδρες πανεπιστημίων μόνο για ακαδημαϊκούς σκοπούς) και σήμερα υπάρχουν πάνω από 70 Ελληνικές πόλεις που οι κάτοικοι τους έχουν την δυνατότητα σύνδεσης μέσω του internet. Φορείς όπως η ΟΤΕnet, η Forthnet και η Hellas On Line (για να αναφερθούν οι κυριότεροι Έλληνες παροχείς Internet συνδέσεων) κάθε μήνα επεκτείνονται σε νέες περιοχές, όπως ακριβώς στήνεται ο ιστός της αράχνης.

Η τηλεργασία δεν απαιτεί ειδικά δίκτυα και χρησιμοποιείται η τεχνολογία Internet. Οι μεταγωγές δεδομένων, πληροφοριών αλλά και ήχου / εικόνας γίνονται με τεχνικές συμπίεσης του όγκου πληροφοριών που κάνουν δυνατή την μεταφορά από οποιοδήποτε προσωπικό ηλεκτρονικό υπολογιστή του τηλεργαζόμενου που έχει σύνδεση με το Internet.

Όσον αφορά τον προβληματισμό περί του επιπέδου τεχνολογικής γνώσης των Ελλήνων θα μπορούσαμε να παρατηρήσουμε μόνο θετικά την συμμετοχή στην εκπαίδευση σε θέματα πληροφορικής. Οι περισσότερες κοινωνικές ομάδες, δηλαδή, παιδιά, φοιτητές, επιχειρηματίες, υπάλληλοι ενδιαφέρονται για τη εκμάθηση της τεχνολογίας της πληροφορικής. Όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης από τα απλά προγράμματα εκμάθησης χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών μέχρι σχετικές σπουδές πανεπιστημιακού επιπέδου βρίσκονται σε μία εκπληκτικά γρήγορη τροχιά ανοδικής επέκτασης.

Με δεδομένα λοιπόν αφενός το επαρκές των τεχνολογικών μέσων και υποδομής για την εφαρμογή της τηλεργασίας και αφετέρου τον καλό βαθμό γνώσης, είναι ο Έλληνας έτοιμος να χρησιμοποιήσει την τηλεργασία και να επιτευχθεί μια γρήγορη ανάπτυξη στην Ελλάδα της νέας αυτή μορφής εργασίας;

Η απάντηση θα είναι το συμπέρασμα μιας σειράς καταφάσεων σε ερωτήσεις όπως:

- είναι αναγκαία για τον Έλληνα η αίσθηση της προσωπικής ελευθερίας στην εργασία που δίνει η ευελιξία στην κατανομή του χρόνου εργασίας;

- είναι η δυνατότητα διαχείρισης της εργασίας των τηλεργαζομένων με πιο ελαστικά κριτήρια, που παρέχονται στον τηλεργαζόμενο όσον αφορά, την σειρά εργασιών, την αξιολόγηση των προτεραιοτήτων από τον ίδιο, ένα στοιχείο που κάνει τον Έλληνα πιο παραγωγικό;

- είναι κριτήριο αποκλεισμού και δυσκολία εφαρμογής της τηλεργασίας στην Ελλάδα η μείωση των συναντήσεων συνεργασίας διοικητικού ή τεχνικού περιεχομένου και η αντικατάστασή τους με την από απόσταση επικοινωνία;

- θα υπάρξει ο αναγκαίος ενθουσιασμός στην εφαρμογή νεωτερισμών, νέων μεθόδων και μεταβολών;

Δύσκολα θα μπορούσαμε να αρνηθούμε την κατάφαση σε όλες αυτές τις ερωτήσεις για τον Έλληνα. Αυτά που χαρακτηρίζουν δηλαδή, την ατομικότητα, την ανάπτυξη πρωτοβουλίας, την δημιουργικότητα και την κοινωνικότητα όχι μέσω της εργασίας αλλά ως ανεξάρτητο στοιχείο της ζωής αποτελούν λοιπόν θετικά στοιχεία για την ανάπτυξη της νέας μορφής εργασίας στην Ελλάδα.

Ανακεφαλαιώνοντας βλέπουμε ότι είναι η κοινωνία των πληροφοριών που λειτουργεί ως καταλύτης στις εξελίξεις της αγοράς εργασίας των σύγχρονων κοινωνιών άρα και της Ελλάδας. Οι τεχνολογίες της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών δημιουργούν συνήθως νέα επαγγέλματα άμεσα ή έμμεσα. Την ίδια στιγμή αυτές οι τεχνολογίες συμβάλλουν στην εκπληκτικά γρήγορη ανάπτυξη και επέκταση της τηλεργασίας. Αυτό είναι ένα δεδομένο που θα πρέπει να το λάβουμε σοβαρά υπόψη μας αν θέλουμε να δούμε, όχι μόνο τις τωρινές, αλλά και τις μελλοντικές επιπτώσεις της τηλεργασίας. Τέλος ένα τελευταίο σημείο είναι το κόστος μεταφοράς στη νέα μορφή εργασίας, την τηλεργασία, από την παραδοσιακή μορφή εργασίας, και πως αυτό θα κατανοηθεί.

Στο παρελθόν κατά την εξέλιξη των κοινωνιών από την αγροτική στην βιομηχανική κοινωνία, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι παρέμειναν ως κεφάλαιο της παλιάς κοινωνίας οι αγροτοβιομηχανίες και οι αγροτο-

επιχειρήσεις. Η αγροτική κοινωνία παρέμεινε για να καλύψει τις ανάγκες σε μη συνθετική τροφή και αγροτικά προϊόντα. Εκείνο που είχε αλλάξει ήταν η θέση του αγρότη... του ανθρώπου δηλαδή. Οι άνθρωποι μετέφεραν την χρήση των νέων δομών και πλήρωσαν το κυρίως κόστος.

Όταν τώρα αναφερόμαστε στην μετάβαση από την βιομηχανική κοινωνία στην κοινωνία των πληροφοριών δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι : η βιομηχανία παραμένει ισχυρή. Απλά σε αυτή την μετάβαση οι εργαζόμενοι στην βιομηχανία μεταφέρονται σε νέες θέσεις, άλλοι φεύγουν σε νέα επαγγέλματα. Υπάρχει συνεχώς αυξανόμενη ανάγκη νέων προσόντων των εργαζόμενων. Οι κανόνες της αγοράς καθορίζουν τις μεταβολές στην παραγωγική διαδικασία και στις υπηρεσίες σε ένα περιβάλλον που την ίδια στιγμή απαιτεί εργαζόμενους υψηλών προσόντων, ευελιξία, το χαμηλότερο κόστος και τα λιγότερα εμπόδια σε αυτές τις αλλαγές προς την κοινωνία των πληροφοριών, χαρακτηριστικά που καλύπτει η τηλεργασία.

Ίσως λοιπόν η τηλεργασία να είναι ο καλύτερος μοχλός υποβοήθησης αυτής της αλλαγής από την βιομηχανική κοινωνία στην κοινωνία των πληροφοριών, αρκεί το εργατικό κίνημα να μην αποδειχθεί αναποτελεσματικό στην επίθεση που δέχεται όλο και πιο πολύ από το κεφάλαιο τώρα που οι καινούριες προκλήσεις στην ανθρώπινη ύπαρξη κάνουν την εμφάνιση τους.

Τα συνδικάτα πρέπει να παραδεχτούν ότι η σωτηρία τους θα προέλθει από την αύξηση της δύναμης τους και πως δεν έχουν πια λόγο να αυτοαποκαλούνται εκπρόσωποι των πιο συνειδητοποιημένων κοινωνικών στρωμάτων, αλλά να κερδίζουν αυτό τον τίτλο παλεύοντας ενάντια στη μείωση της συλλογικότητας και την αυξανόμενη ιδιώτευση των εργαζομένων.

Το μήνυμά τους πρέπει να φτάνει σε όλους τους εργαζόμενους και να αποτελεί στόχο τους. Για το σκοπό αυτό πρέπει να έχουν άμεση πρόσβαση στα ΜΜΕ⁶ δημιουργώντας ακόμη και δικά τους, που θα μπορούν να μεταδίδουν μηνύματα εργατικού χαρακτήρα και να οργανωθούν στο διαδίκτυο. Μόνο έτσι θα φτάνει η πληροφορία και στον

⁶ Κώστας Σμουρνής, "ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ", Εκδοτικός Οργανισμός ΛΙΒΑΝΗ, Αθήνα 2001, ISBN 960-14-0383-3

πιο απομακρυσμένο λόγω τηλεργασίας εργαζόμενο επιτρέποντας του να είναι κοινωνός των δικαιωμάτων, υποχρεώσεων του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) **R.Wynne, W.B.Kaile, N.Wynne**, *"Telework: Penetration, Potential and Practice in Europe"*, IOS Press, Ιανουάριος 1996, ISBN: 9051992556
- 2) **W.B.Kaile, Simon Robinson, Walfqanq J.Steinle**, *"Telework: Present Situation and Future Development of a New Form of Work Organization"*, Elsevier Science Ltd, Ιουλίου 1988, ISBN: 0444703551
- 3) **Kevin Daniels, David Lamard, Peter Standen, Kevin Daniel**, *"Managing Telework: Perspectives from Human Resource Management and Work Psychology"*, Thomson Learning Europe, Μαρτίος 2000, ISBN: 1861525729
- 4) **Geoffrey A. Moore, Regis McKenna**, *"Crossing the Chasm : Marketing and Selling High-Tech Products to Mainstream Customers"*, Harperbusiness, Αυγούστος 1999, ISBN: 0066620023
- 5) **Trina Hoefling**, *"Working Virtually : Managing People for Successful Virtual Teams and Organizations"*, Stylus Pub, Ιούνιος 2001, ISBN: 1579220320
- 6) **Jack M.Niles**, *"Managing Telework: Strategies for Managing the Virtual Workforce"*, John Wiley & Sons, Αυγούστος 1998, ISBN: 0471293164
- 7) **Ursula Huws, Werner B. Korte, Simon Robinson**, *"Telework : Towards the Elusive Office"*, John Wiley & Sons, Οκτώβριος 1992, ISBN: 0471937339
- 8) **Francis Cairncross, Frances C. Cairncross**, *"The death of distance"*, Harvard Business School Pr, Μαρτίος 2001, ISBN: 157851438X
- 9) **Κώστας Σμυρνής**, *"ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΙΔΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ"*, Εκδοτικός Οργανισμός ΛΙΒΑΝΗ, Αθήνα 2001, ISBN: 960-14-0383-3
- 10) **Παναγιώτης Σ. Αναστασιάδης**, *"Τηλεργασία: Το διάδοχο μοντέλο της απασχόλησης. Ο σύγχρονος ρόλος της τοπικής και νομαρχιακής αυτοδιοίκησης στην αναδυόμενη κοινωνία της πληροφορίας."*, Ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συνέδριο υπό την αιγίδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κεφαλληνίας με θέμα: *"ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ – Εφαρμογές και προοπτικές για την ανάπτυξη της περιφέρειας"*, Αργοστόλι, Σεπτέμβριος 2001

11) Αφιέρωμα περιοδικού "ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ", μηνιαία έκδοση του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ,

1. Τεύχος 37, Ιούνιος 1998
2. Τεύχος 45, Μάρτιος 1999

12) Αφιέρωμα Εφημερίδας Απογευματινής "Ελεύθερος Τύπος", 6 Μαρτίου 2001 (Ένθετο)

13) Αφιέρωμα Περιοδικού Πληροφορικής "RAM", Φεβρουάριος 2001

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟ INTERNET

- 1) <http://home.asda.gr/asda/mymme.htm>
- 2) <http://www.clife.gr/Default/jobOpor.htm>
- 3) http://swans.asda.gr/strategy_gr.htm
- 4) <http://www.add.gr/news/samizdat/97-11-05.dir/art10.htm>
- 5) <http://www.gilgordon.com>

